

*Биз дошмо меҳр-
муруват, меҳр-
оқибат, юртимизда
тинчлик ва
ҳамжисхатлишни
сақлашга содиқ бўлиб
қолаверамиз.*

Ислом КАРИМОВ

ҲЕЧ КИМ МЕҲР ВА ЭЪТИБОРДАН ЧЕТДА ҚОЛМАЙДИ

Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимиз соғликини сақлаш тизимида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар ўзининг юксак самараларини бермоқда.

2014-yil — Sog‘lom bola yili

«Соғлом бола йили» Давлат дастури ижроси доирасида «Ҳеч ким меҳр ва эътибордан четда қолмасин!» шиори остида саломатлиқ ҳафталиги ўтказилмоқда. Ҳафталика хотин-қизлар саломатлигини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза килиш, аҳолини чуқурлаштирилган тиббий

кўрикдан ўтказиш ва касаллик аниқланган шахсларни согломлаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Юкори Чирчик туманидаги «Кавардон» қишлоқ врачлиқ пунктида тиббий кўрик юксак савида ташкил этилди. Бу тиббиёт маскани ходимлари «Янгибод», Навоий номидаги маҳалла фука-

ролар йигинларига қарашли қишлоқларда яшовчи аҳолига хизмат кўрсатади.

— Ҳафталиқ бошлангандан бери 14 ёшгача бўлган уч юз нафар болани тиббий кўрикдан ўтказдик, — дейди «Кавардон» қишлоқ врачлиқ пунктининг умумий амалият шифокори Дилбар Кўзиева. — Чукурлаштирилган бундай

текширувлар фарзандларимизнинг саломатлиги йилдан-йилга яхиланиб бораётганини кўрсатмоқда.

Саломатлиқ ҳафталиги доирасида қишлоқ врачлиқ пунктлари, марказий кўп тармоқли ва оиласий поликлиникалар шифокорлари хона-донларда бўлиб, ногирон ва ёши улуф инсонларга ҳам тиббий ёрдам кўрсатмоқда.

Шифокорлар Юкори Чирчиқдаги «Истиқол» маҳалла фукаролар йигинида яшовчи Дилбар Нажмиддинованинг хонадонидаги ҳам бўлди.

— Ёшимизни ҳурмат қилиб, соғлиғимизни текшириш учун уйимизга келган

шифокорлардан зарур маслаҳатлар олдиқ. Биз, кексаларга кўрсатилётган бундай юксак эътибор ва ғамхўрлик учун Президентимиздан миннатдормиз, — дейди Дилбар Нажмиддинова.

Хотин-қизларни тўлиқ текширувдан ўтказиш, оиласарда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, юқумли қасалликларнинг олдини олиш ҳамда аҳолининг тиббий маданийитини юқсалтиришга қаратилган бундай тадбирлар вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманларида ҳам давом этмоқда.

Х. САЛИМОВ,
ЎЗА мухбари

НАЗОРАТНИНГ ЯНГИ УСУЛИ

Ўқувчиларда ДТСда белгиланган билим, кўнишка, малакалар шаклланиш жараёнини мунтазам кузатиб бориш, аниқланган бўшлиқларни тўлдириш юзасидан тезкор чоралар кўриш имкониятини беради

5-бет

Muhammed Yusuf tavalludining
60 yilligiga

РУҲИЯТ КУЙЧИСИ

Она-юрга гўзал ва улуф муҳаббат изҳори сифатида шоир қалбидан тўкилган бу сатрлар куй мавжида кўшиқка уланиб, неча йилки юракларни титротка солиб келаетгани рост. Уни тинглаган жон борки, Ватан меҳрини қайта ва қайта туяверади.

7-бет

МЕҲР-МУҲАББАТ ВА САДОҚАТ ТИМСОЛИ

Хар йили баҳорнинг ilk кунида Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия таваллуди мамлакатимизда кенг нишонланади. Зоро, унинг ижодида ватанпарварлик ва одамийлик, муҳаббат ва садоқат, баҳор ва гўззаликни тараннум этиш устувор аҳамият касб этади.

Пойтахтимизда 1 март куни ҳалқимизнинг суюкли шоираси ҳайкални ёнida «Салқин саҳарларда ўйғонган баҳор» деб номланган маънавий маърифий тадбир бўлиб ўтди. Унда ёзувчи ва шоирлар, адабиётшунос олимлар, хотин-қизлар

қўмитаси, маҳалла фаоллари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар, Зулфия номидаги Давлат мукофоти совиндорлари, кенг жамоатчилик вакилари иштирок этди.

(Давоми 2-бетда.)

2014-yil 5-mart, № 19 (8668)

Пахтакор туманиндағы 19-ИДУМда ёш, изланувчан ўқитувчилар күп. Уларнинг тажриба ва малакасини ошириша туман халқ таълими муассасасалари фаолиятини методик таъминлаша ташкил этиши бўйимининг ёрдами катта бўлмоқда. Мисол учун ИДУМнинг она тили ва адабиёт фани ўқитувчи Каҳрамон Синдиров ўз устида кўншилайди, машгулотларни қизиқарли ўтишга интилади. Бу борада унга туман ХТМФМТТЭ бўлими методисти Гулнара Бозорова яқиндан кўмаклашмоқда.

Хар гал фаолиятимда бирор муаммога дуч келсам, туман ХТМФМТТЭ бўлими нинг тажрибали методистларидан маслаҳат оламан, — дейди Каҳрамон Синдиров. — Ўқитувчиларнинг шахсий хужжатлар жамланмасида ДТС, ўкув дастури, тақвимавзул режа, оралиқ назорат жадвали, баҳошаш мезони каби зарурий ўкув хужжатларининг мавжудлигини таъминлаш ва улардан ўринли фойдаланиш кўнкимасини эгалладим. Базыда дарслида нимадир етишмайтганини сезаман. Шундай пайтада методистлар дарсдан ташкири машгулотлар, тўгараклар фаолиятидан унумли фойдаланиши тавсия этишиади. Чиндан ҳам тўгарак ташкил этиш, маҳаллий ижодкорлар билан учрашувлар ўюнтириш орқали ўкувчиларнинг она тили ва адабиёт фанига қизиқиши ошганини сезаман.

Тумандаги 1-мактаб жамоаси ҳам ана шундай методик хизматдан баҳраманд бўлмоқда. «Мураккаб фанларни ўрганимиз» тадбири доирасидаги ҳамкорлик яхши натижা берапти. Хар бир ўкувчи учун мураккаб хисобланган фанлар аниқлашиб, шу асосда синфлар кесимида кўшимча дарслар ташкил этилди. Йигит-қизлар билимини мустаҳкамлаш учун интеллектуал ўйинлар ўюнтирилиб, улар билан индивидуал ишларни йўлга кўйилди. Натижада кутилган самараға эришилмоқда. 7-синф ўкувчиси Ирода Абдусаидова математика фанини ўзинча мураккаб деб биларди. Ўқитувчи Рустам Курбонназаров методистлар ёрдамида режали машгулотлар ташкил этиди. Аввало фанга қизиқиши ўйғотди. Билимидаги бўшликларни тўлдириб борди. Ҳозир Иродада аълоҷичлар сафидан ўрин олган. Ҳатто билимлар беллашувининг туман босқичида биринчи ўринни кўлга киритди. Энди беллашувнинг вилоят босқичига тайёрланмоқда. Мактаб директорининг ўкув

лил қиламиз», «Ўрганамиз-ўргатамиз» каби методик тасвисялар асосида ўқитувчилар замонавий дарс қандай бўлиши керак, деган саволга батасфисл жавоб олишмокда. Ёш ўқитувчилар учун тақвимавзул режа қандай тузилиши керак, нималарни камраб олиши лозимлиги хакида ҳам маълумотлар берилган.

Туман ХТМФМТТЭ бўлими методикабинет мудири Хурсанд Курбонова барча фанлар кесимидағи методик таъминлаша ташкил этиши туман (шахар) бўйимлари на-мувавий низоми ва ходимларнинг лавозим мажбуриятларини тасдиқлаш тўғрисида «ѓи бўйруги асосида тизимдаги катта ўзгаришлар давом этмоқда. Методист таълим муассасасига келиб кетгач, амалийдада натижаси кўриниши керак. Бунинг учун уларнинг ҳар бирни ўқитувчига қандай амалий ёрдам бераман, деган саволни кўйиши лозим. Бу масала

тинг кўрсаткичлари аникланди. Мактабимиздаги барча педагоглар учун алоҳида йиғма жиллар ташкил этилган. Унда ўқитувчи эришган ютуклар ва касб маҳоратини кўрсатувчи маълумотлар жамланган.

Халқ таълими вазирлигининг 2011 йил 23 мартағи «Халқ таълими муассасасалири фаолиятини методик таъминлаша ташкил этиши туман (шахар) бўйимлари на-мувавий низоми ва ходимларнинг лавозим мажбуриятларини тасдиқлаш тўғрисида» ги бўйруги асосида тизимдаги катта ўзгаришлар давом этмоқда. Методист таълим муассасасига келиб кетгач, амалийдада натижаси кўриниши керак. Бунинг учун уларнинг ҳар бирни ўқитувчига қандай амалий ёрдам бераман, деган саволни кўйиши лозим. Бу масала

Jarayon

МАКТАБГА МЕТОДИСТ КЕЛДИ

САМАРАСИ АМАЛИЁТДА КЎРИНАЯПТИМИ?

Президентимизнинг «Чет тилларни ўрганиши тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги карори ижросини таъминлаша ҳам мактаб жамоаси методистлар ёрдамига таянишмоқда. 1-синф ўкувчиларининг чет тилларни мукаммал ўрганишлари учун зарур шароитлар юратилган. Ўқитувчилар ахборот-коммуникация технологиялари асосида киличинотларга инглиз тилини ўқитишмоқда. Туман ўқитувчилари учун очиқ дарслар ташкил этилмоқда. Инглиз тили ўқитувчиси Эльвина Бекмаметеванинг иш тажрибаси туман миёсида оммалаштирилди. Ушбу ўкув даргоҳи чет тилини ўқитишмоқда. Туман ўқитувчилари учун очиқ дарслар ташкил этилмоқда. Инглиз тилини ўқитишмоқда. Бундай ижобий холат мактабимиздаги барча бошлангич синфларда кузатилади. Ўкув даргоҳининг бошлангич синфлар бўйича таянч мактабга айлантирилганинг боиси ҳам шунда. Бундай методистларнинг амалий ва методик ташкил этилган. Ўкув даргоҳининг таъминлашада ҳам ана шундай йўл тутилганни ҳар икки томон учун фойдали бўлмоқда.

Туман ХТМФМТТЭ бўлими методистларининг мактаб ўқитувчилари билан ҳамкорлиги самарасини 4-мактабда амала оширилаётган ишлар мисолида ҳам кўриш мумкин. Муассасада Халқ таълими вазирлиги тасвисяси асосида инновациялар бўйича хужжатлар тўпламиш стендни ташкил этилган. Ўқитувчилар хонаси чин мъянода методик марказга айланган. «Дарс нима?», «Таҳ-

олади. Тажрибали ўқитувчи Муҳаббат Худойбердиеванинг таъкидлашича, ўкувчиларнинг ўзлаштириши самародорлиги 89-90 фоизни ташкил этмоқда.

Ўкувчилар ДТС талабарига мос тарзда билим олишмокда, — дейди мактаб директорининг ўкув ишлари бўйича ўринбосари Нигора Исокова. — Бир дакиқада ўқиши техникиаси, она тили назорат диктантлари, ўзгалир фириқи ва матн мазмунини англаниш каби жиҳатларни яхши ўзлаштишишмоқда. Бундай ижобий холат мактабимиздаги барча бошлангич синфларда кузатилади. Ўкув даргоҳининг ўзлаштиришини таъминлашада ҳам ана шундай йўл тутилганни ҳар икки томон учун фойдали бўлмоқда.

Халқ таълими вазирлиги тасвисяси асосида туман методистлари билан ҳамкорлика ойлик, ҳафталик иш режаси тузганимиз. Ҳар бир вазифани босқичма-босқич бажариш аниқ кўрсатиб берилган. Ўқитувчиклар амала оширилаётган ишларни доимий назорат килиш мақсадида ҳар чоракда уларнинг рей-

ҳам эътибордан четда эмас. Таълим муассасаларида хизмат кўрсатиш баракаси очилган. Унга методист кимга, қандай методик ёрдам кўрсатганинги қайд этиб боради. Яна бир ибрати таъаббус ўқитувчилар учун дафтар юритилганидир. Унга таълим-тарбия жаёнинда ўқитувчи олдида юзага кела-диган муммалор, фикр-мулоҳазалар, саволлар ёзиги борилади ва методистдан зарур тасвиляр, жавоблар олинади. «Ўрган-ўргат» тадбирининг ижросини таъминлашада ҳам ана шундай йўл тутилганни ҳар икки томон учун фойдали бўлмоқда.

Пахтакор туман ХТМФМТТЭ бўлими томонидан таълим-тарбияни ривожлантиришга қаратилган янгиликлар талайгина. Мисол учун, 17ta мактабдан ташкири таълим муассасасида фаолият кўрсатиб ёрдами катта бўлмоқда.

Халқ таълими вазирлиги тасвисяси асосида туман методистлари билан ҳамкорлика ойлик, ҳафталик иш режаси тузганимиз. Ҳар бир вазифани босқичма-босқич бажариш аниқ кўрсатиб берилган. Бу ташаббуснинг афзаллиги, унда кайси мактабнинг, кайси фанлар бўйича қадрларга эҳтиёжи борилгига акс этган. Ўқитувчиларнинг касбий маҳоратини ошириш мақсадида вилоят педагогоги

«Ўрган-ўргат» тасвиляри асосидаги ва «Мураккаб фанларни ўрганимиз» йўналишидаги тадбирлар ўқитувчиларнинг педагогик маҳоратини ошириш, ўкувчиларни фанларга қизиқтиришда кўл келмоқда.

4-мактабда методик хизматларнинг такомиллаштирилиши ўкувчиларнинг билимларни ДТС талабаридан даражасидаги ўзлаштиришини таъминлашада. Бунда ҳар бир педагогнинг изланиши, ижодкорлиги ва ташаббускорлиги асосий омил бўлмоқда. Таълим масканинг «Софлом мухит мавжуд бўлган ривожланшиштган мактаб» мақомини олиши ҳам жамоанинг ҳамхижатлиидаги ишларнинг самарасидир.

— Мактабларга методик хизмат кўрсатишини янада та-

комиллаштириши мақсадида

«Энг яхши методик бирлашма», «Энг яхши методик кенгаш» номинациясида кўриктанловлар ўтказишини режалаштирайлар, — дейди Хурсанд Курбонова. — Максад — барча мактабларда методик ишларни замон талаби даражасидаги ташкил этишдан иборат.

Абдусаттор СОДИКОВ

«Ma'rifat» мұхбери

ЯХШИ ТАРБИЯ БЕИЗ КЕТМАЙДИ

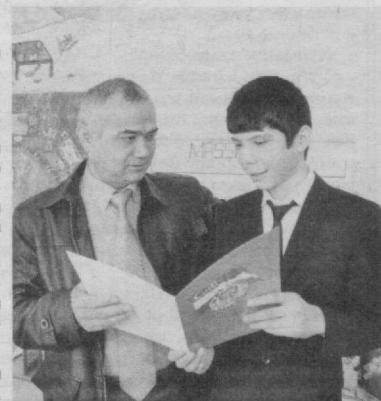
Пойтахтимизнинг Олмазор тумандаги 219-мактабда «Софлом бола йили» муносабати билан оталар иғтилиши ўтказилди. «Фарзанд гул — ота бобон» мавзусидаги бўлиб ўтган тадбирда соглом болани воғоя етка-зида таълим-тарбиянинг ўрни, оила-маҳалла-мактаб ҳамкорлигига олиб борилётган ишлар, ўкувчиларни касбга йўналтириш каби мавзуларда фикр юритилади.

Ўкувчиларимиз орасида билимдон, илмга чанқоқ ёшлар жуда кўп, — дейди мактаб директори Нигора Миразеева. — Таълим муассасасидаги ўкувчиларни касбга йўналтириш, хунар ўрганишга қизиқтириш касблари наумунали йўлга кўйилган. Бу бо-

рада ота-оналар билан маслаҳатлашиб иш юритилади.

Тадбирда оталарномидан сўзга чиқкан Насридин Давидов ўғли Мирзоулубек Абдулаевнинг билимларни беллашувинида география фани бўйича 1-йўринни эглашади меҳнатлари сингтаг устозларига ташаккур айтиб, фарзандлари таълим-тарбияси учун ҳамкорлик кўлини миннатдорлик билдириди. Муассаса раҳбари ўз ўрнида Насридин ақага ташаккурнома топширди. Ота унда битилган сўзларни ўқир экан, юзига табассум юргурди ва миннатдор бўлди.

Б.РИЗОКОЛОВ олган суратлар.

Yangiliklarda yurt nafasi

❖ Жаҳон иктисодиёти ва дипломатия университетида олий ўқув юртлари талабалари ўртасида ўтказилган "Глобал иклим ўзгаришига мослашиш бўйича энг яхши фой" республика танлови галибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Тадбир Ўзбекистон Экологик ҳаракати, Олий ва ўрта маҳсус таълим, Қишлоқ ва сув ўхжалиги вазирликлари, Табииатни муҳофаза килиш давлат кўмитаси, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, бошқа давлат ва жамоат ташкиллари ҳамкорлигидаги ташкил этилди.

Ушбу танловдан кўзланган мақсад экологик муаммоларни бартараф этишда ёшларнинг фаoliyigini ошириш, экологик таълимини тақомиллаштириш, барқарор тараққиётга еришиш, глобал икlim ўзгаришининг инсонни келажагига салбий таъсирини олдини олишидир. Танловга мамлакатимизнинг турли худудларидаги олий ўқув юртлари талабаларидан бир юз йигирмадан ортиқ имлй лойиха, маъруза ва мақолалар кабул килинди.

Тадбирда голиб ва совриндорларга диплом ва қимматбаҳо соғвалар топширилди.

❖ Юнус Ражабий номидаги Жizzax вилояти мусиқали драма театрида бўлиб ўтган "Бахор тароналари" кўрик-тандовида тўрт юздан зиёд ҳаваскор ижрочилик иштирок этди.

Президентимизнинг "2014 йилги Наврӯз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриши ва уни ўтказиш тўғрисида" ги қарорида "Ҳар кунимиз Наврӯз бўлсин!" шиори остида байрам дастурларини тайёрлаш, ҳалқ ўйинлари, фольклор санъати на-муналари, эл-юртимизнинг дилидан чукур жой олган, гўзал инсонни тўғуларни юксак пардаларда таранум этидиган куй ва кўшиклир, ўлан ва лапарларга кенг ўрин бериш белgilangan.

Танлов якунига кўра, "Наврӯз ҳақида энг яхши кўшик", "Энг яхши ўлан ижрочиши", "Энг яхши фольклор жамоаси" номинациялари бўйича Фориш тумани маданият уйи ходими Бахром Усмонов, Жizzax тумани вакиллари Олмакон Абдуллаев ва Ҳусан Усмонов ҳамда "Зомин сайдали" фольклор этнографик ансамбли голиб деб топилди. Жizzax туманининг "Зембоник", Галлаорол туманининг "Гаштак" фольклор этнографик ҳалқ ансамбллари рафбатлантирувчи мукофотга сазовор бўлди.

Голиблар ва фаол иштирокчилар вилоят ва туманларда бўлиб ўтдиган Наврӯз байрами тантаналарида, мамлакат миқёсida ўтказиладиган кўрик-тандов, фестиваль ва оммавий тадбирларда қатнашишга тавсия этилди.

❖ Навоий вилоятида "Йилнинг энг яхши фан ўқитувчи" кўрик-тандовининг вилоят боскичи бўлиб ўтди. 120 нафар ўқитувчи 14 фан ўйналиши бўйича ўз билимни намойиш этди.

Танлов низомига кўра, тўрт шарт бўйича беллашган иштирокчilar 15 дақиқалик дарс бериси маҳорати акс этган ви-deovla, белгиланган мавзу юзасидан дарсга тайёргарлик ҳолати, таълим сифатини юксалтиришга қаратилган янгича ёндашув ҳамда нотаниш аудиториядаги замонавий педагогик технологиялардан фойдаланган ҳолда дарс ўтиш салоҳиятини намойиш этди.

Ингор таърибага эга, замонавий ва интерактив ўқитиш усуларини ўзлаштирган 14 нафар фан ўқитувчиси кўрик-тандовининг мамлакат боскичида иштирок этиш хукукини кўлга киритди.

ЎзА ва махсус мухбирларимиз йўллаган материаллар асосида тайёрланди.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси «Йилнинг энг фаол журналисти – 2013» танловини эълон қиласди

лар оммавий ахборот воситалари фаoliyigiga ва журналистлар ижодида устувор ўрин тутди.

Азиз ҳамкаслар, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси сизларни "Йилнинг энг фаол журналисти – 2013" танловига қатнашишга таклиф этиди. Танловга 2013 йилнинг 1 июнидан 2014 йилнинг 1 июнигачага газета ва журналларда, интернет нашрларида эълон қилинган материаллар, эфирга узатилган телекўрсатув ва радиоэшиттиришлар ҳақон ҳамжамияти томонидан янада кенг эътироф этилди.

Тараққиётнинг ўзбекона ўйли, тарих ва ис-тиқбол кесишиган чорраҳалар, миллий қадрияларимиз ривожи, ҳалқимиз ҳаётидаги янгилишлар, хусусан, "Обод турмуш йили" Давлат дастурни доирасида амалга оширилган иш-

Хизмат кўрсатиш самараదорлиги йўлида

Самарқанд иктисодиёти ва сервис институтида "Икти-содиётни модернизациялаш шароитида хизмат кўрса-тиш соҳаси самараదорлигини ошириш ва инновацион фаoliyatiyin takomillaشتiriш муммомлари" мавзусида анъанавий республика имлй-амалий конференцияси бўлиб ўтди.

Тадбирda ўндан ортиқ олий ўқув юртларининг профессор-ищтичилари ва ёш таддикотчи олимлар иштирок этишиди. Анжуманда хизмат кўрсатиш соҳасида инновацион ривожи-ланишнинг ўзига хос хусуси-

ятлари ва мазкур ўйналишда-ги ишларнинг самараదорлиги хусусида фикр алмашиди.

Икки кун давом этган имлй-амалий анжуман ўз иши-ни шўъбаларга бўлинган холда давом эттири. Шўъба-

ларда хизмат кўрсатиш соҳасида иктисодий ва молиявий муносабатлар ҳамда бухгалте-рия хисоби, иктисодий таҳлил ва аудитни тақомиллаشتiriш каби масалалар таҳлил килинди. Инновацион фаoliyatiyin takomillaشتiriш муммомлари тинглан-ди.

Ҳаким ЖўРАЕВ,
«Ma'rifat» мухбири

«Жозибали математика» илғор тажрибалар оммалаштирилди

Таълим мусасасаларида ижодий му-хитни шакллантиришга қаратилган фан ойликлari ва якуний фестиваллар ўқувчи-лар билимнинг ошишига хизмат кил-моқда.

Сергели туманидаги 104-мактабда матема-тика ва информатика фанлари ойлиги якунига бағишилаб «Жозибали математика» таддibi ўтказилди. Ушбу фанлар бўйича тўпланган энг сара тажрибалар туман миқёсида оммалаштирилди, педагогларга ёрдамчи методик матери-аллар тақдим этилди.

— Математика фанига қизиқадиган, уни чу-

кур ўзлаштиришга интиладиган ўқувчилар жуда кўп. Математикани ўрганиши хоҳловчи, аммо мураккаб фан деб хисоблайдиган ўқувчилар ҳам оз эмас. Математика энг жозибали, нафис фан эканлигини ўтказилган таддibirlar, танловлар орқали ўқувчиларга тушунтиришга ҳаракат кўйдик ва ҳар бир педагогнинг тажриба алмашув дарсларида иштирок этишига алоҳида алоҳиам қаратдик, — дейди туман ҳақида таълими мусасасаларини методик таъминлаш ва ташкил этиш бўлими методисти Барчиной Маҳмудова.

Насиба ЭРХОНОВА

Она тили ва адабиёт ойлиги билимларни сайқаллаш имконини берди

Жizzax давлат педагогика институти қошидаги «Сайилжой» академик лицеида ташкил этилган «Она тили ва адабиёт фан ойлиги» турли маънавий-маърифий таддibirlar, кизиқарли кўрик-тандовларга бой ўтди.

Дастлабки хафта буюк аж-додимиз Алишер Навоий ижоди-ни теран ўрганиш, ўқувчи-лар орасида кенг тарбиғ этишига бағишилди.

Шешлар «Энг билимном тала-ба», «Энг яхши иншо», «Хамса» достони асосида чизилган энг яхши расмлар» сингари номинацияларда фаол ишти-ри этиб, билим ва салоҳиятларини синовдан ўтказишиди.

Она тили ва адабиёт фан ой-лигининг иккинчи ҳафтасида

ўқувчи-ўшлар буюк ватандоши-миз Захирiddin Муҳаммад Бо-бур ҳаёти ва ижодига бағишилган «Энг билимном дурух», «Энг яхши китобхон» кўрик-тандовларида беллашишиди. Ил-мий-оммавий конференция ўтказилиб, олимлар, таддикотчи-лар ва иктидорли талабалар буюк аждодларимизнинг адаби мөрсисига доир маъузулари-ри билан катнашдилар.

ХХ аср намояндадари фаолиятига бағишиланган ҳафтасида

лицеей миқёсидаги «Заковат» ўйини, «Миллий рақслар», «Энг яхши расмлар» танловлари билан шукухли ўтди. Айниқса, «Оммавий маданият»нинг салбий оқибатларига бағишиланган давра сұхбат ўқувчиларда алоҳида таассурот қолдири. Тадбирларда танили фан ва маданият ходимлари, ёзувчи-шоирлар иштироғ этиб, ўшлар билан самимий мулокот килишди.

Муҳаммад Юсуф таваллуди-нинг 60 йиллигига бағишилан-ган ҳафтаслик фан ойлигига якун ясади.

Тўлқин ХОЛЖЎРАЕВ,
академик лицей ўқитувчи

Кизиқарли ва мазмунли дарслар

Пойтахтимиздаги 244-мактаб ўқитувчilari тури таддib va тан-ловlар орқали ўқувчи-ларни мураккаб фанларга кизиқарлишишмоқда.

«Ал-Хоразмий издошларимиз» деб номланган беллашув ҳам ана шундай таддibarlardan бири бўлди. Беллашувда туман мактабларининг 9-синф ўқувчи-ларни иштироғ этиб, билимларини синаб кўришиди.

Инновацион технология асосида ўтила-ётган қизиқарли ва мазмунли дарslar ор-

кали ўқувчилар билими бойитилиб, нати-жада ўғил-қизларнинг фан олимпиадаси ва билимлар беллашувда фаол иштироғи таъминланапти. Ҳусусан, 2013—2014 ўкув йили фан олимпиадасининг туман боскичидаги 9-“Б” синф ўқувчиси Ҳамидулла Ма-мадуллаев информатика фанидан 2-уринни, билимлар беллашувда 8-“Г” синф ўқув-чиси Бехруз Бобоназаров 1-уринни эгаллади.

Нигора ҚАЮМОВА,
мактаб ўқитувчи

“Йилнинг энг фаол журналисти – 2013” тан-лови голиблари ва совриндорларига диплом ҳамда қимматбаҳо соғвалар Матбуот ва оммавий ахбо-рот воситалари ходимлари кунига бағишилаб 27 июнда ўтказиладиган байрам таддibiда топшири-лари.

Материаллар “Йилнинг энг фаол журналис-ти – 2013” танловига деб кўрсатилган ҳолда қўйидаги манзилга юборилиши лозим:

Тошкент шаҳри, 100129,

Навоий қўчаси, 30-й.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси

3-кват, 30-, 35-хоналар

Телефонлар: 244-64-61; 244-37-87.

www.journalist.uz

НАЗОРАТНИНГ ЯНГИ УСУЛИ

ўқувчиларда ДТСда белгиланган билим, кўникма, малакалар шакланиши жараёнини мунтазам кузатиб бориш, аниқланган бўшлиқларни тўлдириш юзасидан тезкор чоралар кўриши имкониятини беради

Таълим ислоҳотларидан кўзланган асосий мақсад ўқувчиларнинг ДТС талаблари даражасида билим, кўникма, малакага эга бўлишларини таъминлашдан иборатdir. Шу мақсадда ташкил этилган тадбирлар натижасида ўқувчи ўрганилган материалини эслаб қолиш ва қайта тушунишиб бериши(билим), ўрганилган билимларни таниш вазиятларда кўллай олиш(кўникма), ўрганилган билим ва шаклланган кўникмаларни нотаниш вазиятларда кўллай олиш ва янги билимларни хосил килиш(малака) имкониятига эга бўлади. Бу талаблар бажарилиши-

— Таъкидлаш ўринлики, таълим сифати ва самарадорлигини ошириша ўқувчilar ўзлаштириши назоратининг ҳар бир тури, жараёни, шакли, усулларининг муайян педагогик имкониятилари мавжуд. Лекин бу имкониятилардан сезиларли даражада фойдаланилмаган эди. Тўғрироғи, назорат шакллари асосан таълим жараёнининг натижаси аниқлаш билан чекланиб, уни янада яхшилашга деярли таъсир кўрсатмас, баҳолар эса шунчаки статистик маълумотга айланниб қолар эди. Таълим сифати ва самарадорлигини таъминлаш омили бўлган бу ўйналишда олиб борилаётган ишлар кўнгилдагидек деб олмаймиз. Айрим ўқитувчilar бу борада жонбозлик кўрсатада ўйла-да, уларнинг иши ҳар доим ҳам дидактик тамоилларга мос келмаяти. Шу жиҳатларни эътиборга олиб, жорий назоратни самарали ташкил қилиш юзасидан Республика таълим маркази томонидан қатор ишлар амалга оширилмоқда. Мунтазам равишда синфдаги барча ўқувчilar ўзлаштиришининг фронтал жорий назоратини тезкорлик билан амала ошириб бориш учун дидактик воситалар, материаллар ишлаб чиқилмоқда. Бундай дидактик воситаларнинг сифатини таъминлаш ҳам доимий эътиборда. Яқинда шу мақсадда Республика таълим маркази томонидан ишлаб чиқилган «Умумий ўрта таълим мактабларида ўқувчilarнинг ўкув фанлари бўйича жорий ва оралиқ назорати» ишлар учун тарқатма дидактик материаллардан фойдаланишни ўқитувчilarни билим, кўникма, малакаларни ўзлаштирилишини ва ундағи бўшлиқларини аниқлашга қаратиш, тўлдириш чораларини тезкор амалга ошириш имкониятига эга бўлиш;

— ҳар бир ўкув фани ҳамда мавзууларнинг ўзига хос хусусиятига мувофиқ жорий назоратининг энг маъқул шакл ва усулларидан фойдаланишни ўтилган ҳар бир мавзу бўйича ДТСда ва ўкув дастурида кўзда тутилган билим, кўникма, малакаларни ўзлаштирилишини ва ундағи бўшлиқларини аниқлашга қаратиш, тўлдириш чораларини тезкор амалга ошириш имкониятига эга бўлиш;

Бунга жорий назорат жараёнининг қўйидаги сифатларга эга бўлишини таъминлаш орқали эришилади:

— ҳар бир ўтилган мавзу юзасидан синфдаги барча ўқувчilarнинг ўзлаштиришини мунтазам жорий назорати

нинг энг мухим шарти ўқувчilar билим, кўникма ва малакасини холис баҳолаш хисобланади. Ҳалқ таълими вазирлигининг «Умумий ўрта таълим мактаб ўқувчilarни билимларни назорат килишнинг такомилластирилган рейтинг тизимини жорий этиш тўғрисида»ги бўйрги асосида ўзлаштиришининг назорати самарали ташкил килиб келинмоқда. Бу борада амалга оширилаётган янгиликлар ҳакида Республика таълим маркази директор ўринбосари, физика-математика фанлари номзоди Нарзикул Турдиев кўйидагиларни гапириб берди.

Dolzarb mavzu

— жорий назоратни ўтилган янги мавзудан сўнг дарснинг охира тезкорлик билан амалга ошириш ва натижаларни аниқлаш;

— материаллар ўтилган мавзу юзасидан ДТСда ва ўкув дастурида кўзда тутилган билим, кўникма, малакаларни ўзлаштирилишини ва ундағи бўшлиқларини аниқлашга қаратиш, тўлдириш чораларини тезкор амалга ошириш имкониятига эга бўлиш;

— ҳар бир ўкув фани ҳамда мавзууларнинг ўзига хос хусусиятига мувофиқ жорий назоратини ўзлаштирилишини ва ундағи бўшлиқларини аниқлашга қаратиш, тўлдириш чораларини тезкор амалга ошириш имкониятига эга бўлиш;

Жорий назорат бўйича тарқатма дидактик материаллардаги ҳар бир мавзу юзасидан вазифаларни ёзма шакда мунтазам баҳарид бориш ўқувчilarнинг фаолигини оширади, янги билимларни ўзлаштириш ҳамда мустақил фикrlash кўникма ва малакасини мустаҳкамлаш имкониятини беради.

Бунда топшириқлар ҳар бир мавзу бўйича ўқувчilarнинг эгалаган билимларни маълум ўкув чораларини баҳарид бўлишни ўзлаштиришини акс эттирадиган аниқ ҳаракатларни текшириш учун топшириқ, мисол, масала, вазифа ва вазиятлар таҳлили.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, янги ме-

додик мажмуалардан фойдаланиш ўқувчilarнинг билим, кўникма, малакаларнинг шаклла-

ниш босқичларини мунтазам кузатиб, таҳлил қилиб бориш бўшлиқларни аниқлаш ва босқич-босқич бартараф этиб, олдини олиш чораларини кўриш имкониятини беради.

• ДТСлар баҳаридиши-нинг мунтазам мониторингини амалга ошириш;

• ўқитувчининг дарс

арни ўзлаштиришини таҳлил қилиб бориш йўналишларини белгилашга ёрдам бериш;

• жорий назорат тизимини бирхилластириш, унинг раҳбарият таҳлил қилиши ва ота-онар танишиб бориши учун очиқлигини таъминлаш.

Мажмуада мавзулар бўйича ўқувчilar олган билим, кўникма ва малакаларни текшириш учун алоҳида топшириқлар ҳам ишлаб чиқилган бўлиб, улар кўйидаги турларга бўлинади:

• ўкув фани ва мавзунинг хусусиятига хос билимларни, яъни ўкувчи ўтилган мавзу бўйича нимани тушунгани, анлаганини текшириш учун савол ва топшириқлар;

• ўкув фани ва мавзунинг хусусиятига хос кўникмаларни, яъни ўкувчининг олган билимларни қўллаш усунини ўзлаштириганлик даражасини акс эттирадиган аниқ ҳаракатларни текшириш учун топшириқ, мисол, масала-

лар:

- ўкув фани ва мавзунинг хусусиятига хос малакаларни, яъни ўкувчининг олган билимларни қўллаш даражасини акс эттирадиган аниқ ҳаракатларни текшириш учун топшириқ, мисол, масала, вазифа ва вазиятлар таҳлили.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, янги ме-

додик мажмуалардан фойдаланиш ўқувчilarнинг билим, кўникма, малакаларнинг шаклла-

ниш босқичларини мунтазам кузатиб, таҳлил қилиб бориш бўшлиқlарни аниқлаш ва босқич-босқич бартараф этиб, олдини олиш чораларини кўриш имкониятини беради.

• ўқитувчининг дарс

арни ўзлаштиришини таҳлил қилиб бориш йўналишларини белгилашга ёрдам бериш;

• Гулзоз ОРИФЖНОВА ёзиг олди.

Мажмуалардан фойдаланиш ўқитувчilarга кўйидаги имкониятларни беради:

• ҳар бир мавзу бўйича ўрганилган материалларни ўзлаштирилишини ва ундағи бўшлиқларини аниқлаш ва баҳолаш;

• ҳар бир мавзу бўйича назорат топшириқларни билан таъминлаш;

• жорий назорат бўйича баҳолаш мезонларини аниқлаш;

• жорий оралиқ, босқичли ва яқуний назорат орасида узвийликни таъминлаш;

• ўқитувчilar учун максимал очиқ назорат тизимини яратиш;

• аниқланган бўшлиқlарни тезкор бартараф қилиш;

• назоратни ташкил қилиш ва натижаларини текширишини осонлаштириш;

• ДТСлар баҳаридиши-нинг мунтазам мониторингини амалга ошириш;

• ўқитувчининг дарс

арни ўзлаштиришини таҳлил қилиб бориш йўналишларини белгилашга ёрдам бериш;

YASHNAB KELDI YURTIMGA NAVRO'Z!

1-sahna ko'rinishi

Podsho: — Shohim, fursatni qo'ldan bermay, lochinko'z bilan hoziroq yo'ga tushamiz.

Podsho: — Sizlarga oq yo'l tilab qolamiz.

3-sahna ko'rinishi

Bahorni kutib olishga barcha birdek hozirlik ko'rmoqda. Kimdir atrofni supurib tozalaydi, kimdir daraxtlarni oqlaydi, yana kimdir bejirim qush inlarini daraxtlarga o'nataadi. Atrof tozalanib sarishti-saranjom bo'lgach, boshlariga gulchambar taqqan qizlar bilan Navro'zoy kirib keladi. Navro'zoyning imosi bilan qizlar daraxtlarga gullar taqa binafsha va boychechaklar ochilibdi.

Ko'klam elchilari qalding'ochilar avyonlarga in solibdi. Ariqlardagi muzlar erib, jildirib suvlar oqmoqda. Chuchmoma va yalpizlarning isi kelmoga.

Podsho: — Bolajonlarim, bahor ta'ifini juda yaxshi keltirdingiz. Ko'klam haqida qanday maqollar bilasiz?

Bolalar: — Kun g'amini sahar ye, qish g'amini bahor ye. Bahorgi harakat — kuzgi barakat. Hamal kirdi — amal kirdi. Bahorda chopgan — kuzda hosil topgan. Hamal yig'loq — javzo qurg'yoq.

Podsho: — Ofarin! Kutganimdan ham ziyoda maqol bilar ekansizlar. Navro'zni bolalar qanday o'yinlar bilan kutib oladi?

Maktab sahnasi uchun

boshlaydi. Kuy chalinib, raqsiga tushadilar. Qushlar uchib kelib, daraxtlardagi inlarga qo'nadi. Bulbul, qumri va sa'valarning xonishi yangraydi. Barcha Navro'zoya peshvoz chiqib, xursandchilik bilan kutib oladi.

Bolalar: — Oq terakmi, ko'k terak", "Arqon tortish", "Besh tosh", "Koptokni uzoqqa irg'itish", "Kim o'zar", "Arg'amchoqda uchish" o'yinlari o'tkaziladi. Bundan tashqari, kim ko'p topishmoq topish, tez aytish musobaqalarini ham bo'ladi.

Podsho: — Navro'zi olam keldi" she'rini o'qiydi.

Bolalar: — Juda yaxshi. Endi mana bu gapni ham quloqlaringizga quyib oling. Navro'zni qanday kutib olsangiz, yilingiz shunga yarasha keladi. Bahorda yerga nihol yo urug' qadamoqning sabor ulug'dir.

1-bola:
— *Navro'z keldi, xush keldi,*
Zavqimiza esh keldi,
Borliq to'idi iforga,
Osmo to'la qush keldi.
Chug'ur-chug'ur navolar,
Biram mayin havolar.
Onam kaftin eslatar,
Silab o'tgan sabolari.

Podsho: — Juda yaxshi. Endi mana bu gapni ham quloqlaringizga quyib oling. Navro'zni qanday kutib olsangiz, yilingiz shunga yarasha keladi. Bahorda yerga nihol yo urug' qadamoqning sabor ulug'dir.

2-bola:
— *Ko'k chehrasi ochildi,*
Mehr nuri sochildi.
Bog'-bo'stonlar yashnadi,
Gul pojondoz tashladi.
Gulday uchar kapalak,
Qizlar sochi jalamat.
Qiqir-qiqir kuladi,
Doshqozonda sumalak.

Podsho: — Sizlarga ham Navro'z ayyomi muborak bo'isin!

Afroda "Navro'z keldi yurtimza" degan xitoblar yangraydi. Har yodqan qushlar xonishi eshitiladi. Boshlariga gulchambar taqqan qizlarning va tol xivinchni ot qilib mingan bolalarning shodon ovozlari yangraydi. Munajjim odamlar orasidan chiqib keladi.

Munajjim: — Shohim, ishonchingiz uchun tashakkur. Lochinko'z merganlardan birini menga hamroh qilsangiz, Ayiqtotg'ning cho'qqisiga chiqib, yulduzlariga va ob-havo o'zgarishlariga qarab Ayozning yerdaligini aniqlash qiyin emas.

Munajjim: — Navro'zingiz muborak bo'isin, shohim.

Podsho: — Bobojon, boychechak va binafshalar ochilibdi. Yurtimza Navro'z tashrif buyurmoqda.

Podsho: — Sizlarga ham muborak bo'isin! Ayozni qutqarib, Navro'zoya qo'chaganingiz tahihsiga loyiq. Yana bir bor ishonchimizni oqladizing. Xo'sh, bu vazifani qanday uddaladingiz?

Munajjim: — Tashakkur, tashakkur.

Podsho: — Bahor kelganini qanday bildirish?

Podsho: — Bobojon, biz uchib kelayotgan turnalarni ko'rdir. Dalada

Lochinko'z ikkizim Ayiqtotg'ning baland cho'qqisiga chiqidik. Men lochinko'zga atrofda sinchiklab qarab, bug' ko'tarilayotgan joylarni aniqla, dedim. U bunday joylarni aniqlagach, endi bug' ko'tarilmayotgan tomonni ko'rsat, dedim. Tabiat qonuniyatlardan ma'lumki, Ayoz ketgan yerlardan havoga bug' ko'tariladi. Ayoz turgan joyda esa bu hodisa ro'y bermaydi. Navro'zoy keladigan yo'ldagi Bo'rijardon bug' ko'tarilmayotgan ekan. Bo'rijarning atrofi shunchalar sovuq ediki, agar Quyoshbobo yordamga kelmaganida Ayozni qutqara olmagan bo'lardik. Quyoshbobo issiq tafti bilan zindonni qizirdi. Ayoz issiqa chidolmay, bug'ga aylanib osmonqa ko'tarildi. Bahoroyning esa yo'li ochildi.

Podsho: — Sizning dono aqlingiz, lochinko'zing o'tkir nigohi, Quyoshboboning kuchiga tasano. Donolar "Kuch — birlikda", deya bejiz aytmasan. Darvoqe, yovuz Sehrgarni qarg'alar sizga qarshilik ko'sratmadimi?

Munajjim: — Yovuz Sehrgarning yuragi muz qotgan ekan. Ko'ksidagi muz quyoshning mehr taftida erib, ko'z yosh bo'lib sizib chiqdi. U huzuringizga uz so'rab keldi. Qarg'alar esa sovuq o'lkalar tomon uchib ketdi.

Podsho: — Navro'z kunlari barcha gina-kuduratlar unutilishi kerak. Biz ham yovuz Sehrgarni kechiramiz. Faqat bundan so'ng yaxshilar safida bo'lmoqqa so'z bersin. Munajjim bilan lochinko'zga zar to'n kiydirilsin. Quyoshsha'niga g'azzallar bitilsin.

Navro'zoy: — Ruxsat 'bersangiz, Quyoshboboga tashakkurimni she'r bilan izhor etsam.

Sen borsanki, yashagay odam,
Sen borsanki, olam guliston.
Sen borsanki, chekinar alam.
Sen borsanki, munavar jahon.
Sen borsanki, gullar ochilar,
Chechaklardan ifor sochilar.
Sen kulganda ko'ngil ham kular,
Hatto cho'lda gul-lola unar.

(Hamma chapak chaladi.)

Boboquyosh: — Navro'zoy, tashakkur. Kichik xizmatimni oshirib baholadingiz. Ruxsat etsangiz, Navro'zoyning she'riga javob qilsam.

Gul ko'tarib kelibsiz, Navro'z,
Shamol kabibi yelibsiz, Navro'z.
Eli yurtning sog'inchilarini
Uzoqlardan sezibsiz, Navro'z!
Xush kelibsiz yurtimga, Navro'z,
Yashnab kulgin baxtinga, Navro'z!

(Yana barcha chapak chalib ularni olijqlashishi.)

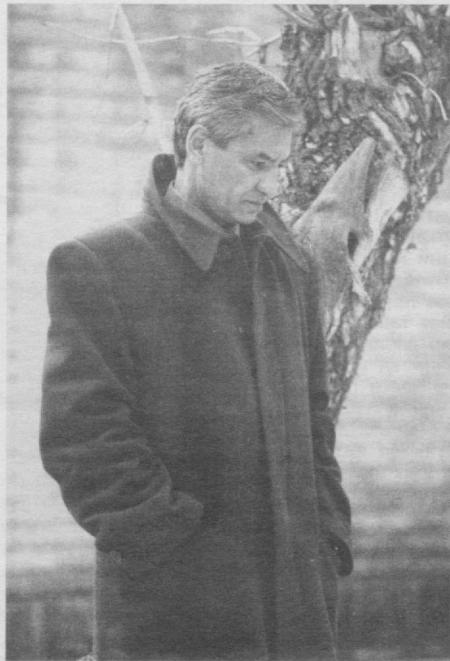
Podsho: — Azizlarim, Navro'zing kelishini, ko'klamning boshlanishini, kun va tunning teng kelishini ota-bobolaramiz qadimdan yurtimzda bayram qilib kutib olganlar. Doshqozonlarda sumalak va halimlar tayyorlashgan, ko'kat chuchvara va ko'k somsalar pishirib, xursandchilik qilishgan. Keksa va bemorlar holdan xabar olishgan. G'animlar ham adovatga chek qo'yishgan. Xafagarchilik bor joydan baraka qochadi. Shuning uchun, eski gina-kuduratlarini unuting. Bir-biridan arazlaganlar yarashsin. Uzrular qabul qilinib, do'stili qaror topsin! Yilboshini shod-xurramlikda qutlashda hikmat ko'p. Xursandchilik fayz-barakaga yo'l ochadi. Navro'z tantanalari davralarini keng oling! Barchangizga Navro'zi olam muborak bo'lsin!

Parda yopiladi.

Hidayat OLIMOVA,

Xalq ta'limi a'lochisi

Muhammad Yusuf tavalludining 60 yilligiga

Мен дунёни нима қилдим?
Ўзинг ёруғ жаҳоним,
Ўзим хоқон,
Ўзим султон,
Сен тахти Сулеймоним.
Ёлизим,
Ягонам дейми,
Топинган кошонам дейми,
Ўзинг менинг улуғлардан
Улугимсан, Ватаним...

Она-юртга гўзал ва улуг муҳаббат изҳори сифатида шоир қалбидан тўклиған бу сатрлар куй мавжидка кўшиқка уланиб, неча йилки юракларни титроққа солиб келаёттани рост. Уни тингланган жон борки, Ватан меҳрини қайта ва қайта туяверади. Негаки, ўзи туғилиб ўстган гўша қиёсни дунё аҳлини лол эттан мамлакатларнинг энг гўзали обидаю қасрларидан ҳам тополмаган юракла яралган бу назмий мисралар. Сўз ва тўйгунинг уйғонлиги бор бу каломларда! Шу боис ҳам шоир руҳиятидаги кечинмалар сизнинг дилингизда садо қайтаради.

Муҳаммад Юсуф шеъриятини эндиғина тили калимага келган болажон ҳам, ўспиринликнинг ўт-олов палласини бошидан кечираётган йигиткиз ҳам, кексалик остонасида турган отaxon ҳам бирдек тушуниб, севишнинг сабаби шоирнинг инсон руҳий ҳолатини, кечинмаларини тушуна олишида эканлигини алоҳидаги таъкидлаб ўтмоқчимиз. Яна бир эътиборли жиҳати, Муҳаммад Юсуф инсон бошидан кечираражак иккичи инқироз даври санағатнан балогат останаси тебришларини — севти, висол, айрилиқ, сингари кечинмаларни ошкора “ўлдим-куйдим”лар ила эмас, ёпиқ, чиройли пардаларга ўраб ўқувчига етказишига эриша олган:

ЎзДЖТУ қошидаги 3-академик лицензийни фаоллар зали шеърията ихлосманд ёшлар билан гавжум. Ўқувчилар юз-кўзигда адабий кечага қизгин ҳозирлик шукухни сезилади. Саҳнанинг бир бурчилда Ўзбекистон халқ шоирни Муҳаммад Юсуфнинг суратлари, китобларидан иборат мўъжаз кўргазма ташкил қўлинган. Ардоқли шоир шеърлари асосида ижро этилган куй-кўшиқлар зал бўйлаб майн таралади.

Тадбирда сўзга чиққан академик лицей директори Сирожиддин Жуманазаров халқимизнинг камтари, фидойи фарзанди, Ўзбекистон халқ шоирни Муҳаммад Юсуф ижодининг ўзига хос қирралари ҳақида сўзлади.

Таникли шоир ижодидан ўқилган шеърлар, янграган куй-кўшиқлар, саҳ-

Капалакдай келиб,
Қошинга қўниб,
Кўзингга термулиб умрим ўтсайди...
Нима ҳам қўрибман мен йигит бўлиб,
Сочингни силаша қўлим етмайди.

Ёки шоирнинг кексалик шукронаси, гаштини туйиш, одамизод умрининг бу фасли хосиятларини ҳис эта билмоқ жоизлигини ажиб бўёқларда қаламга олган сатрларини эслайлик:

Ҳар кимнинг ҳам сочларига оқ тушсин,
Ажин тушсин, юзларига доф тушсин,
Ҳар кимнинг ҳам кўзвват кетиб белидан,
Кўлларига асо — бир таёқ тушсин.

Имони соф, юзга кириб ёруғ юз,
Тўйлар кўриб, елкасидан тог тушсин.
Ва жиссимига сўнгги сафар олдишан,
Ўз боласин кўлидан тупроқ тушсин.

Руҳият қўйчиши

Бу мисраларда ўзбекона хуш тилаклар баробарида миллий қарашлар ифодаси, тасалли-таскин сингари унсурлар ҳам жамки, ўқиган киши руҳий қувват туиши шаксиз.

Муҳаммад Юсуф асарларида илм ҳам, ақл ҳам, адаб ҳам, муҳаббат ҳам бор. Содда ва самимий, дилини сеҳрлагувчи оҳангларда Ватаннинг бекиёс гўзалигига, муҳаббатини ҳам, она қалбининг тафти, буюк меҳри, изтиробларини ҳам, дэхқоннинг орзусини, армонини ҳам, ошиқнинг дардлари, аламларини ҳам топасиз. Улар бўзингиздаги сиз айтмоқчи бўлган гапларга ўҳшайди ва қалб чиғалликларингизни ёзиб юборади.

Шоирлик мен учун асло орзумас,
Шу ҳам иш бўлдими, йигит бошимга.
Ҳамма шоир зотин ўғса — арзимас,
Онанин соғиниб тўйкан ўшишга.

Ушбу сатрларни ўқиб, ўз волидаи муҳтарамаси олдиаги бурчи хусусида юраги зирқираб ўйла-майдиган жон бормикан? Мехрибони қадрини янада теранроқ ҳис этишга ўз-ўзидан кўнгилда рагбат ўйғотмайдими бу мисралар?! Шундай экан, шеърият қудратига таҳсин айтмай бўлурми?

... Сира ёдимиздан кўтарилемайди, Муҳаммад Юсуф бир даврада кула-кула йўлда рўй берган көвзани сўзлаб берган эди: кун иссиқ, чаңқаб кетгандаридан шоир ва ҳамроҳлари дарахт соясида машиналарини тўхтатиб, яқиндаги дарвозани қоқишида ва эшик очган қиздан сув олиб чиқишини илтимос қўлишиади.

— Йўқ, — дейди қиз қошлиарини чимириб, — сизга турман қизлари сув берсинг... — У шундай деганча дарвозани ёпиб кўяди. Буни кўрган Муҳаммад Юсуфнинг ёнидагилар қизнинг ҳарақатларини одобсизликка йўйиб, жаҳулари чиқа бошлиди. Шоир эса «Чанқоқларим қониб кетди

ШОИР ХОТИРАСИГА ЭҲТИРОМ

на кўринишларидан Муҳаммад Юсуф шеъриятига ёшлар орасида қизиқиш катта экани намоён бўлди. Айнида, ўқувчилар шоир шеърларини инглиз тилига ўтириб, китоб ҳолида тақдим эттани барчага мансур бўлди.

Муҳаммад Юсуф ўз шеърларидан ҳалқимиз қалбидаги туйғуларни теран илгар, мустақилларни ёниб тараннум этган ёрқин ижодкорdir. Тадбирда бунга тақрор-тақрор ургу берилди.

Нодира РЎЗИЕВА,
ЎзДЖТУ талабаси

«Улугимсан, Ватаним!», «Ёшлар маддияси», «Халқим» каби шеърларидан она юртимизни тараннум этган Муҳаммад Юсуфи чин маънода Ватан кўйичиси деймиз.

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Маянавият ва маърифат марказида «Муҳаммад Юсуф — Ватан кўйичиси» мавзуусида давра сұхбати ташкил этилди. Кечада шоирнинг яқинлари, ўқувчилар, олимлар иштирок этиб, ижодкорнинг ҳаётни ижод ҳақида ҳикоя қўлиб бердилар.

рашкингиздан...» деган мисраларни тақрорлаганча, хурсандлигини яширламай: «Қандай яхши-я, улар шеър ўқишиади. Фуурлари, ориялари баланд. Мени ҳам танишаркан-а. Ёзганларим уларнинг руҳиятига шунчалар таъсир қилганидан мамнунман, ўзбек хотин-қизларини бошимда кўтариб юришга ҳам тайёрман...» дейа атрофидагиларни ҳам кулгуга чорлайди. Бу, сезганингиздек, шоирнинг:

Айланаман, Шарқни кезиб айланаман,
Иболи бир ёр тополмай ўйланаман.
Ўз эзимнинг сувлари тил уқ маса,
Узун кўйлак туркман қизга ўйланаман...

деган тўртлик билан бошланувчи «Туркман қизга» шеърининг руҳиятга нечоғлир таъсир этиб, кўнгилларда «норозилик» уйғоттанинг ёрқин мисолидир. Бу воқеадан сўнг:

Аслида туркман қиз бир баҳона холос,
Излаганим эди сизлар кабилар,
Қўмасганим ҳаёт — момоларга хос,
Согинганим эди Кумушшибилар...

мисраларини ўзида жо этган «Содда Муҳаммад-ман» шеъри «дунёга келади»-ю, шоир «дашном»-лардан озгина бўлса-да, «кутулади».

Фурсати келганида Муҳаммад Юсуфнинг фазилатлар гултоғи санағат камтариликдек хислатни ниҳоятда азиз тутгани хусусида ҳам мулод-ҳаза юритмоқчимиз. Унинг устозу шоирларини бирдек иззатлайдиган ажойиб инсон бўлгани ҳақида ҳамон гапиришиади. Муҳаммад Юсуфнинг назмий жавоҳирларидан ҳам ана шу гўзл фазилатнинг нафаси уфуриб туради:

Мен ҳам сенинг тузу нонинг
Ичib юрган болангман,
Шоирман деб қўшидай қўниб,
Учib юрган болангман,
Ўзинг билан пайкалда сув
Кечиб юрган болангман —
Сенга бу достоним менинг,
Бободеҳқоним менинг...

Аёнки, бутун Farbda одамизоднинг «танҳолашиш»га интилишидек фожиа дунё аҳдини ташвишига солаляти. Тор доирада факат ўз манфаатини ўйлаб яшаш ўйлини тутгандардан башарийнга жамият ҳеч қандай наф кўрмаслиги бир ён-у, худбинлик дарду дунёсини этглаб олганлар эса наинки атрофидагилар, керак бўлса юрт манфатларини ҳам сунистеъмол қила бошлайдилар. Психология фанни донрасида инсонга хос уч ўздан ортиқ хислатлар ўрганилади. Улар орасида шарқона қарашларимизга мос бўлган камтариликка алоҳида ургу берилар экан, болаларимизда инсонийликнинг бундай юксак хислатларини шакллантириш, иллатлардан уларни асрар учин ўзимизни масъул сезишимиз керак. Бунда адабиёт, шеърият, хусусан, Муҳаммад Юсуф ижодий меросининг ҳам алоҳида ўрн бор.

Нигора ШОМОУРОДОВА,
психология фанлари номодзи,
Ойбуви ОЧИЛОВА,
журналист

— Муҳаммад Юсуф шеърларидаги бегуборлик, жумлалардаги соддалик кишини беихтиёр ўзига жалб этиди, — дейди Маянавият ва маърифат маркази мутахассиси Наргиза Дўсимбетова. — Кундалик ҳаётимизда кўп бор ду келадиганимиз одий да содда сўзларнинг мунҷоқча терилганлек баён этилиши ўқувчини шоирнинг ижод оламига етаклайди.

Тадбирда «Ниҳол» мукофоти совиндорлари Илес Арабов, Дилноза Акбарова ҳамда Глэр номидаги мусиқа академик лицейи ўқувчилари куй кўшиклиари билан барчага кўтарилик кайфият улашиди.

Назокат ХОЛМЕТОВА,
«Ma'rifat» мухбири

AXLOQ VA HUQUQ

Bir soatlik dars

Zamonaviy texnika-texnologiyaning rivojlanishi, axborot oqimining jadallashuvni ta'lum-tarbiya ishlarni ham zamonga mos holda takomillashtirishni taqozo etmoqda. Ayniqsa, ta'lum muassasalarida multimedia vositalardan oqilona foydalanish, dars soatlarini interaktiv o'yinlar asosida tashkil etish saboqlar samaradorligini oshiradi. Quyida berilayotgan 8-sinflar uchun "Davlat va huquq asoslari" fanidan bir soatlik dars ishlansmasi xuddi shu maqsadga xizmat qilishiga ishonamiz.

Darsning maqsadi:

ta'limi maqsad — o'quvchilarni axloq va huquq tushunchalari bilan tanishtirish;

tarbiyaviy maqsad — bolalarni atrofdagilarning huquqlarini urmat qilishga o'rgatish;

rivojantiruvchi maqsad — o'quvchilarning kundalik hayotda yuz beradigan voqeа-hodisalarni tahlil etish va xulosha chiqarish ko'nikmasini rivojlantirish.

Dars metodlari: "Sayohat", "To'g'-risini top", "Mozaiqa".

Dars materiallari va jihozlari:

— "Davlat va huquq asoslari" fani darsligi;

— me'yoriy materiallari;

— O'zbekiston Respublikasi Konsitutsiysi.

Qo'shimcha manbalar:

— atama va tushunchalar, savol va topshiriqlar yozilgan tarqatma materiallari;

— mavzuga oid rasmlar.

Darsning texnik jihozlari:

multimedia vositalari.

Darsning asosiy atama va tushunchalari:

- huquq;

- axloq;

- obyektiv huquq;

- subyektiv huquq.

Darsning borishi:**1. Tashkiliy ishlar.**

O'qituvchi o'quvchilar bilan salom-lashib, davomatni aniqlaydi (3 daqiqa).

2. O'tilgan mavzuni takrorlash.

Bunda "Sayohat" metodidan foydalaniadi (7 daqiqa). O'quvchilar oldingi darsda o'tilgan huquqshunoslikka oid atamalarni yodga oladilar. 6 o'quvchi doskaga chiqariladi. Birinchи o'quvchi huquqshunoslikka o'dir atama aytadi, ikkinchi o'quvchi esa unga o'zi ham bitta atama qo'shadi. "Sayohat" shu tarzda davom etib, oltinchi o'quvchi 6 ta atama aytadi. Kim adashib ketsta yoki noto'g'ri aytса, "Sayohat poezdi" dan tushib qoladi. Adashmay, "Rag'bat" manziliga gachada yetib borgan o'quvchiga baho qo'iladi.

Past o'zlashtiruvchi o'quvchilarga "To'g'-risini top" metodidan foydalanlangan holda topshiriq beriladi. Ular raqamlarda berilgan tushunchalarning harflar vositasida belgilangan ta'rifini to'g'ri topishlar va joylashtirishi kerak. (Jadvalga qarang).

3. Yangi mavzuni yoritib berish

(13 daqiqa).

Mavzu: Axloq va huquq yug'unligi.

O'qituvchi, avvalo, huquq va axloq tushunchalarning ilmiy ta'rifi batafsil sharhlaydi. Projektor yordamida doskada ushbu tushunchalarning ta'rifi paydo bo'ladi:

Jadval

1	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi	A	Davlat va ijro etuvchi hokimiyat boshlig'i idir.
2	Qonunchilik palatasi	B	Mustaqil O'zbekiston suverenitetining asosiy huquqiy hujjati, asosiy Qonuni.
3	Senat	C	Oliy majlis: Senat va Qonunchilik palatasidan iborat.
4	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti	D	Oliy Majlisning yuqori palatasi
5	Sud hokimiyati	E	Oliy Majlisning quy palatasi
6	Vazirlar Mahkamasi	F	Konstitutsiyaviy sud, Oliy sud, Oliy xo'jalik sudi
7	Qonun chiqaruvchi hokimiyat	G	O'zbekiston Respublikasida ijro etuvchi hokimiyatni amalga oshiradi.

ular chambarchas bog'liq**Huquq –****Axloq –**

davlat tomonidan o'rnatilgan va tomonidan himoya qilinadigan barcha uchun majburiy bo'lgan xulq-atvor qoidalaringiz tizimi

kishining jamiyatidagi xulq-atvorini tartibga soluvchi talab va qoidalari yig'indisi

bilan murojaat qiladi:

1. Maktabda qanday qoidalarga rioya etishingiz shart? Bu qoidalarga barcha uchun majburiy? Nima uchun? O'langizda qanday qoidalalar mavjud? Ular nima uchun zarur?

2. Do'stlaringiz bilan munosabatda qanday qoidalarga rioya etasiz? Sizningcha, bu qoidalalar qachon yujudga keladi?

3. Sanab o'tilgan qoidalarning bajarilishini nazorat qilish kimning zimmasida deb o'yalsiz?

4. Qoidalalar bilan "huquq" so'zi o'rtaida qanday bog'liqlik bor?

Huquq (obyektiv) funksiyalari**Tartibga solish**

Jamiyatidagi ijtimoiy munosabatlarni va alohida shaxs xulq-atvorini kerakli yo'nalishga solish

Qo'riqlash

Huquqiy muhofaza va yuridik mas'uliyat choralarini, ularni qo'llash tartibini o'rnatish

Tarbiyalash

Turmushda nimalar qilish mumkin, nimalar taqilangan. Har xil vaziyatlarda qanday harakat qilish lozimligini belgilashdan iborat. Zarur bo'lganda majburlash uslubini, hatto jazolashni ham nazarda tutadi

4. Mustahkamlash.

O'tilgan mavzuni mustahkamlash uchun "Mozaiqa" o'yini o'tkaziladi (10 daqiqa). Buning uchun sind 6 guruhi bo'linadi. O'quvchilarga huquq va axloqqa oid misollar yozilgan mozaikalar tarqatiladi. Belgilangan vaqt mobaynida ularni birinchi bo'lib yiqqan guruh g'olib bo'ladi.

5. Dars yakuni.

O'quvchilar bilimi savol-javoblar asosida baholanadi (10 daqiqa). O'qituvchi ularga quyidagi savollari

6. Uyga vazifa.

Mavzu bo'yicha quyidagi savol va topshiriqlar beriladi (2 daqiqa):

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasingin 64-moddasini yodlash.

2. Darslikdagi huquqiy vaziyat va mavzu so'ngidagi savollarga javob yozish.

3. Navbatdagi mavzu bilan tanishish.

Mahliyo IMOMIDDINOVA, Hamza tumanidagi 206-maktab o'qituvchisi

Уичи туманинадаги 12-мактабгача таълим муассасасида болажон-ларнинг иқтидорини аниқлаш, иходий кобилятигини шакллантиришада тури тўғарак машгуллотларидан унумли фойдаланимокда. Хар бир тарбияланувчи ўз кизиқиши, имконияти ва истеъдодига кўра шуғулланмоқда. Тарбиячи-педагогингин маҳорати, кичкитоилар қалбини тушуниши, бир сўз билан айтганда, тиллаша олиши ҳам мухим ўрин тутади.

Катта ёшли гурух тарбияланувчиси Иродда Исокова иккى йил аввал тарбия-

ИСТЕЪДОД УЧҚУНИ

унинг порлаши тарбиячи маҳоратига боғлиқ

чи опаси Дилбар Рашидова назарига тушди. Қизалоқда расм чизишга майилик борлигини сезган (албатта, кўллаб қуатлишлардан сўнг) ва ота-онаси билан бу тўғрида сухбатлашган бочга она уни "Тасвирий фаолиги" тўғарагига жалб этди. Илк бор чақнаган истеъдод учкуни секин-аста кучайиб, Ирода тўғаракдаги машгуллотлардан олган тушучаси ва кўнижмалар асосида кичик мусаввирга айланди. Ўтган или MTM тарбияланувчилири ўртасида ўтказилган "Ватан - менинг нигохидам"

хамда "Жажжи юлдузлар" кўрик-танловида 1-ўринни эгаллади. Ирода каби кичкинтоилар тўғаракларда ракс, тикиш-тўкиш, безакли ва декоратив буюмлар ясаш сирларини, инглиз ва рус тилларини ўрганишмоқда. Мактабгача таълим асосларини пухта ўзлаштирган ва иқтидори очилган болажонлар кейинчалик 18-умумtalimiy maktabining аълочи ўкувчилирига айланшишмоқда.

— "Бола шахсига йулнитирилган таълим" дастuriда ҳар бир тарбияланувчининг

имконияти ва иқтидорини эътиборга олиш кўзда тутилган, — дейди муассаса мудираси Мукаррам Жалилов. — Педагогларимиз ушбу таймойил асосида таълимтарбия ишларини ташкил этишимоқда. Болажонлар машгуллотларда эгаллаган билим ва кўнижмасини тўғаракларда янада мустаҳкамлаш эвазига ўзлаштириши ортмоқда.

Муассасада яна бир яхши анъана бор: ҳар ойнинг учунни сешанбасида "Очиқ эшиклар куни" ўтказилиди. Ота-оналар фарзанд-

лари қатнашашётган тўғараклар фаолиятини кузатиб, таклиф-мулоҳазаларини билдиришади. Тарбиячи-педагоглар билан мулокотда бўлиб, ўғил-қизлари эришашётган илк ютуклардан кувончига тўлган холда уйга кайтадилар.

— Кизим Нозима 5 ёшда. Хозирдан ип-игнага кўли келиб қолганини кўриб хурсанд бўлдим, — дейди Маргуба Жўраева. — Тарбиячиси Муқаддам Келдиеванинг айтишича, безакли бўюмлар ясашни ҳам ўрганиб олибди. Бугун кўз одимизда материаллардан шундай нарса ясадики, ҳаммамиз хайратга тушдик.

Ғанишер АКБАРОВ, "Ma'rifat" мухабiri

2014-yil 5-mart, № 19 (8668)

МУСИҚА ЭШИТИШНИНГ ҲАМ МЕЪЁРЛАРИ БОР

Бирлашган Қироллиқдаги кар ва заиф эшиитувчиларнинг «Action on Hearing Loss» жамияти тадқиқотчилари метро ва бошқа жамоат транспортни ҳамда кўча-кўйда писёда сайр қилиб юргонда мусиқа тинглашни хуш кўрувчи минг нафар соглом киши ўтасида сўровнома ўтказди.

Олимлар тажрибага асосан 30 ёшдан катталарни жалб этиши. Мәълум бўлишича, 30 фойз катнашни ўзи билмаган ҳолда мусиқани жуда баланд овозда тинглар экан. Сўровнома қатнашчиларининг қарий ярми кун давомида б соатдан мусиқа тинглашни таъкидлаган. Улар ҳатто ишлайтганда ҳам мусиқа садолари қулоклари остида жараглаб турган.

Тадқиқотчиларнинг огохлантиришича, айни пайдат мамлакат аҳолисининг 10 фойиздан зиёди тиннитус (кулоклардаги доимий шовқин)дан азият чекишимояд.

Аксарият ҳолларда мазкур ҳасталик мусикани жуда баланд эшиитиши натижасида келип чиқади.

— Тиннитус кулоклардаги доимий шовқин билан боғлик ёқимсиз ҳолат бўлиши баробарида, унинг пайдо бўлиши ҳадик, доимий хавотир, ноҷорлик, депрессия ривожланиши, ҳёт дарражасининг ёмонлашувига ҳам олиб келиши мумкин, — дейдид тадқиқот раҳбарро профессор Пол Брекел. — Бу ҳасталики даволаш жуда мурakkab бўлиб, бунинг учун кўп кўн вакт талаб этилади.

Мутахассислар мусиқа тинглашда 60–60 қоидасига риоя этишини маслаҳат беришмоқда. Яъни, овоз баландлигини 60 фойиздан оширишаслик ва 60 дақикадан кўп мусиқа тингламаслик мақсадга мувоғик.

ЯНГИ ШОЛИ НАВИ ШАРОИТ ТАНЛАМАЙДИ

Шолининг генетик модификацияланган янги нави бир вақтнинг ўзида курғоқчилик, шўрланиши ва минерал ўғитлар етишимовчилиги чидамлилиги билан ажраби турдади. Бу эса мурakkab иқлим, нокулай об-ҳаво шароитида ҳам шолидан мўл ҳосил олиш имконини беради.

АҚШдаги «Arcadia Biosciences» компанияси шолининг шўр тупроқка ўсувчи тало ўсимлиги (Arabidopsis thaliana), курғоқчиликка бардошлилигини таъминлаш учун эса кенг тарқалган «Agrobacterium tumefaciens» бактериалигари генини жойлаштиришида.

Компания маълумотномасида келтирилишича, мутахассислар янги гурӯч нави ўтида иккита муваффакиятли тажрибани ниҳоясига етказишиди. Натижада курғоқчилик шароитида модификацияланган гурӯч навидан 12–17 фойз кўпроқ ҳосил олниди. Минерал ўғит танқислиги шароитида эса ҳосилдорлик 13–18 фойзга, шўрланинг майдонда 42 фойз юқоририк натижага эришилди. Шунингдек, ҳам сувсиз, ҳам минералсиз шароитда гурӯч ҳосилда 15 фойз маҳсулдорлик қайд этилди.

Шоличиликни ўрганиш ҳалқаро институти маълумотларига кўра, жанубий жунубий-шарқий Осиё мамлакатларидан 23 миллион гектар шоли майдонлари курғоқчилик сабаби 13 миллиард доллар миқдорида зарар келтирмоқда. Жумладан, Ҳиндистоннинг бир қатор штатларида курғоқчилик шоли ҳосилдорлигини 40 фойзага камайтирган. Шунингдек, шўрланиши ҳам каттагина талофатларга сабаб бўлмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-оқват ва қишлоғ ҳўялиги ташкилоти тақдим этган маълумотларда таҳминан 800 миллион гектар майдонда шўрланиш даражаси юқорилиги келтирилган. Бу эса йилига 1 миллиард доллар миқдорида зарарга сабаб бўлмоқда.

С.РУСТАМОВ тайёрлади.

реклама • эълон • реклама • эълон • реклама • эълон • реклама

ҚАЙТА НАШР БЎЙИЧА ТЕНДЕР САВДОЛАРИДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН ТАКЛИФНОМА

Тендер тартиб рақами: 5-MRT - 2014/5

Тендер номи: Дарслик ва ўқув кўлланмаларни қайта нашр этиш юзасидан тендер савдолари.

Бўйтмачи: Ўзбекистон Республикаси Ҳалқ таълими вазирлиги.

Манзил: Тошкент шаҳар 100159, Мустақиллик майдони, 5-йй.

Молиялаштириш: Давлат бюджети ва Республика мақсадидан китоб жамғараси маблабларни хисобидан амалга оширилди.

Мазкур тендер савдоларига дарсликлар ва ўқув кўлланмаларни нашр этиши учун нашриётлар тақлиф этилади.

Тендер савдоларидаги янги ташкил этиши (бўлиши, кўшиш ва ҳоказо), тугатиш ёки банкротлик боскичида бўлмаган, давлат

реестрида рўйхатга олинганига олти ой мuddатдан кам бўлмаган, шартномаларни бажармaganligi учун судга тортилмаган, дарсликлар ва ўқув-методик кўлланмаларни нашр этиши билан шуғулиниш учун лицензияга эга бўлган ҳамда илгари вазирлик билан тузиғлан шартномалар бўйича мажбуриятларни тўла бажара олган нашриётлар катнашиш ҳуқуқига эга.

Катнашчи буюртмачига шартномани бажариш имконияти ва малакаси борлигини тасдиқловчи ҳўяжатларни тақдим этиши ва мазкур ҳўяжатлар тендер ҳўяжатининг иккинчи бобида келтирилган талабларга тўлиқ жавоб бериши лозим.

Қайта нашр этишида дарсликлар ва ўқув кўлланмаларни ҳамда уларнинг адади кўидига жадвалда берилган:

Лот рақами	Дарсликлар ва ўқув кўлланма номи	Тили	Ёзуви	Адади	Бир дона маҳсулотнинг максимал нархи (сўмда)
9-синф					

51	Геометрия	ўзбек	лотин	426540	1 875,12
		рус	кирилл	42943	2 336,45
		қорақалпок	лотин	10075	3 753,13
		қозоқ	кирилл	5592	4 789,46
		тоҳик	кирилл	7830	4 246,38
		қирғиз	кирилл	843	23 298,72
		туркман	лотин	1021	19 573,69
58	Иқтисодий билим асослари	ўзбек	лотин	426540	1 767,15
		рус	кирилл	42943	2 374,77
		қорақалпок	лотин	10075	3 377,82
		қозоқ	кирилл	5592	4 310,52
		тоҳик	кирилл	7830	3 874,94
		қирғиз	кирилл	843	20 969,28
		туркман	лотин	1021	17 616,32

Мазкур дарслик ва ўқув кўлланмаларни бошланғич қўймати тўғрисидаги маълумотлар таълабкорларга Тендер ҳўяжатлари билан бирга тақдим этилади.

Тендер савдоларидаги катнашчи истагини билдирган ва Тендер ҳўяжатларини харид этган корхона ва ташкилотлар 2014 йил 5 марта бошлаб ҳар куни (шанба ва якшана кунларидан ташкири) Тошкент вақти билан соат 10:00дан 17:00 гача тендер савдоларига тегишил кўшишча мъалумотларни Тендер комиссиясининг иши органи Ўзбекистон Республикаси Ҳалқ таълими вазирлиги «Дарсликлар ва ўқув методик адабиётларининг янги аводдини яратиш» бўлиидан (Манзил: 100159, Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-йй, 319-хона, телефон (+99871) 239-40-83, факс (+99871) 239-40-810)ишлар мумкин.

Тендер ҳўяжатлари асосида талаб этиладиган барча ҳўяжатлар тақлифнинг

Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти кўйидаги кафедралар бўйича, кафедра мудири лавозимига, профессор, доцент, катта ўқитувчи ва ўқитувчи лавозимларига

ТАНЛОВ ЭЪЛОН КИЛАДИ

I. Даствоҳли рангтасвири кафедраси

1) доцент

II. Чизматасвири кафедраси

1) ўқитувчи

III. Ҳайкалтарошлиқ кафедраси

1) ўқитувчи

IV. Либос дизайни кафедраси

1) профессор

V. Китоблар ташкилоти кафедраси

1) ўқитувчи (инглиз тили)

VI. Китоб графикаси ва минитаториа кафедраси

1) катта ўқитувчи

VII. Педагогика ва касбий таълим кафедраси

1) катта ўқитувчи

1) ўқитувчи

Танловда иштирок этиши учун дъяворлар кўйидаги ҳўяжатларни тақдим қилишлари лозим:

— институт ректори номига ариза;

— ходимлар шахсий варажаси;

— олий маълумоти, иммий дарражаси, иммий уйонни ҳақида диплом ва аттестатларининг нусхалари; меҳнат дафтарчаси нусхаси;

— иммий ва ўқув методик ишлари, хосботлар, изходий ишлари рўйхати, изходий ишлар фото-альбоми, каталоглар.

Ҳўяжатлар эълон чиккан кундан бошлаб бир ой муддат ичидаги мазкур институтнинг ходимлар бўлими томонидан қабул қилинади.

Манзилимиз: 100000, Тошкент шаҳри, Миробод тумани,

Мироншо кўчаси, 123-йй

Тел.: 255-18-33. Факс: 255-18-92

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридан Давлат тест маркази бўш ўринларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН КИЛАДИ

Чет тилларни билиш даражасининг педагогик ўлчовларини ривожлантириш бўлимига **немис ва француз тиллари бўйича мутахассисларга**.

Чет тилини билиш даражасини аниқлаш да давлат намунасида малика сертификати бериси учун кўлланиладиган тест топширикларини тузиша шартнома асосида **инглиз, немис, француз тиллари бўйича мутахассисларни тақлиф этиди**.

Номзодлардан олий филологик маълумотга ва камидаги 3 йил педагогик стажга эга бўлишлари, тегиши чёт тилини юқори даражада ва тестология асосларини билишлари таълаб этилади.

Ариза ва ёзи ҳақида шахсий маълумотлар билан Тошкент ш., Богошибом кўчаси, 12-йй манзилига мурожаат қилиш мумкин.

Телефонлар: 235-74-85, 235-19-14.

Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети мавзумияти ва Караба уюшма қўйитаси Кимё факультети «Полимерлар кимёси» кафедраси қошибади Кукусимон полимерлар лабораторияси мудири, кимё фанлари номидаги

Муслимжон БАХРОМОВнинг вафоти муносабати билан мархумнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳри педагог кадрлари катта тайёрлаш ва малакасини ошириши институти тарбияти ва жамоаси «Математика, информатика ва физика» кафедраси ўқитувчиси Ҳамидда Исоимоловага синглиси

Махсума АВАЗОВАнинг

вафоти муносабати билан таъзия изхор қиласи.

КҮПЛИКНИНГ БАХТИГА ЎЗЛИКНИ ЖАМЛАБ

Ҳар бир инсоннинг яшашдан ўз мақсади бор. Айни мана шу мақсад уни эзгулик сари йўллаб, яхшилик қилишга, янгилик яратишга ундаиди. Назаримизда, ўз олдига кўйган мақсадларига эришиб бораётган замондошларимиздан бири — филология фанлари доктори, профессор Боқижон Тўхлиевдир.

Кенг далада ўсб-улғайган Боқижон Тўхлиев ёшлигидан ўз она тилига меҳр кўйган, адабиёт деб атальмиш чексиз бир уммон сари қадам ташлаган. Натижада педагогика институтини аъло баҳоларга тутатиб, ўз она қишлоғида ўзбек тили

Ta'lim fidoyilari

ва ада-
биёти-
дап и-
са бояк

берган. Адабиёт оламига чанқоқлик Боқижон Тўхлиевни Тошкент сари чорлайди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти аспирантурасида таҳсил олади. 1983 йили “Кутадгу билиг” поэтикаси мавзусида номзодлик диссертациясини ҳимоя қилади. Бу орада қатор илмий мақолалар ёзди, адабиёт тарихи билан жиддий шугууланди, айнича, туркий халқлар адабиётининг шаклланishi даврини жиддий ўрганишга киришади.

Боқижон Тўхлиев 1992 йили “Юсуф Хос Ҳожиб ва туркий халқлар фольклори” мавзусида докторлик диссертациясини ёқлади. Олимнинг бу тадқиқоти фақат Ўзбекистонда эмас, балки Марказий Осиё республикалири, Туркия ва Эронда ҳам тан олина бошлайди. Унинг қаламига тегишили асарлар ранг-баранг бўлиб, сони 400 дан ошиб кетади. Бизнингча, уларни куйидагича таснифлаш мумкин. Аввало, соф илмий тадқиқотлар: монография, диссертация, илмий мақола ва тақризлар (хорижидаги нуфузли илмий журналларда чоп этилганлари талайтина). Иккincinnидан, педагогика билан боғлиқ фаолият натижалари. Боқижон Тўхлиев 1989 йилдан бошлаб Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетида доцент, профессор, кафедра муддири ва деқан лавозимларида ишлаб келмоқда. У ўрта мактаб ҳамда касб-хунар коллежлари ва академик лицейлар учун 6 дарслер, 8 ўқув кўлланмаси муаллифи. Жумладан, мактабларнинг 9, 10-синфлар учун “Адабиёт”, академик лицейлар ва коллежлар учун “Ўзбек адабиёт”, “Педагогика тарихи” дарслерларини яратди. Олий таълим миассасалари учун “Адабиёт ўқитиши тарихи”, “Ўзбек тили ўқитиши методикаси”, “Педагогика тарихи”, “Дарслер устида ишлаш”, “Мутахассислик фанларини ўқитиши” сингари дарслер ва қўлланмалари ҳам нашир қилинган.

Филология фанлари доктори, профессор Боқижон Тўхлиев ўз фаолиятида илмий-педагогик ходимлар тайёрлашга жиддий ўтибор қаратди. Унинг раҳбарлигидаги ҳозирга қадар иккни фан доктори, ўнга янги фан номзодлари тайёрланди. Педаг олимнинг шогирдлари ҳозирда республикамизнинг тури гўшаларига она тилимиз ва адабиётимизнинг сир-синоатини ёш авлод онгига сингдириб келишишмоқда. Айна пайтда Боқижон Тўхлиев Республика таълим марказининг ўзбек адабиёти кенгаши раиси сифатида ҳам халқ таълими тизимишдаги илмий-методик ишлар ривожига мунособ ҳисса кўшишмоқда.

Биз Боқижон Тўхлиев ҳақида мухтасар маълумот бериб ўтдик, холос. У ўз илмий салоҳияти, педагогик маҳорати ва нотиқлик санъати билан ҳали кўп ишлар қилишига қодир. Ягона истагимиз — “кўпликнинг баҳтига ўзлини жамлаб, шу улув бинога бир гишиш кўйиш” орзуидаги олимимиз ўз ниятига етсинг, эзгу мақсадларига эришсин!

Абдухалил МАВРУЛОВ,
тарих фанлари доктори, профессор
Равшан ЖОМОНОВ,
филология фанлари номзоди, доцент

Яқинда Ҳазрати Йомон зиёратгоҳига бордик. Ҳоналарга бир-бир кирап эканмиз, инсон қўл меҳнати билан яратилган ажойиб мўъжизаларинг гувоҳи бўлдик. Атлас кўйлагу ироқи дўлупи кийганинг қўйирчоқлар, тарих силсилаларини намоён этган миниатюра санъати намуналари, каштачаликни ўзида акс эттирган, шоий матолардан тикилган миллӣ либослар кўзни қувонтиради. Айниқса, ёғоч ўймакорлиги билан шуғуланаётган ҳунармандларинг маҳорати ўтиборимизни тортди...

Лавҳ. Сандик. Лаган... Кўлга олиб ҳайрат билан томоша қиласиз. Бир қараганде меҳнати осондек туюлади. Лекин ёғоч ўймакорлигининг бу гўзали намуналари соҳибининг ҳаракат ва тафаккур или изланиб, ижод қўлганини кўрсатиб турарди. Ёғоч ўймакор-

Курси, лавҳ, лаганларга ўйиб чизилган нақшлар бешихтиёр инсонни ўзига ром этади. Айниқса, лавҳининг бир неча хил кўринишда очилишини кўриб, тўғриси, ҳайратландик.

Ёғоч ўймакорлиги фақат кўл меҳнатини талаб этади. Шун-

ОТА КАСБИ — ОЛТИН КАСБ

лиги ҳунари Акмалхон Азларовга ота-боболаридан мерос. Йўқи ўғил ва бир қизни тарбиялаб, вояга етказган Азларовлар хонаони ҳунармандлар оиласи. Бунгача кўплаб шогирдларига ёғоч ўймакорлиги сир-аскорларини ўргатаётган Акмалхон уста ўн икки ёшидан бўён ушбу ҳунар билан шугууланиб келади.

Биз асосан ёнғоқ дарахтидан фойдаланамиз. Ушбу дарахтни олиб, 10-15 йил куритишга кўяшимиз. Куритилган таҳта яна 1 ой қайнатилади. Шунда тўқ, ва ялтироқ рангга киради. Нусха аввал қоғозга чизилади, кейин ҳока(қора куя) билан таҳтага тушрилади, сўнгра эса пардоз берилади, — дейди Акмалхон ака.

дай вакълар бўладики, туни билан ишлаб чиқамиз. Ишимиш якунланиб тайёр ҳолга келганда эса ҳамма чарчоқларимиз эсилиздан чиқади. Масалан, лаганларни ясаша бир ой, курсига ўшаш ашёларга бир-иккни ҳафта вақт кетади, — дез сўзини давом эттиради Акмалхон Азларов.

— Ҳалол меҳнат, пешона теримиз билан болаларни вояга етказдик, ўйли-жойли қўйдик.

— Мен ҳам турмуш курганимиздан бўён шу ҳунар билан шугууланиб келаман. Бизнинг ўтилизда пул эмас, ёғочлар турарди, — дейди кулиб турмуш ўртоғи Мұхаббат опа.

Акмалхон уста яратган 24 хил кўринишда очиладиган лавҳ

устаҳонасида Саидзазам Рашидов, Жавлон Умаров, Абдулазиз Фаттоҳовни иш устида кузатдик.

Қаранг-а, оддий ёғоч. Кўлимига тушса, бир четта ўтиборсиз улоқтириб ташлаймиз. Бироқ шу ашё эгасига етиб борса, ёғоч ўймакорлигининг жозибаси ақимизни шоширади. Бунинг учун устага кўп нарса эмас: истеъод, қалам ва асоб-ускунлар ҳамда кунг қерак, холос.

Ҳалол меҳнати билан Акмалхон уста инсон руҳиятига гўзалик улашувчи асарлар яратиб келмоқда. Энг қувончлиси, бу эзгу амали шогирдлари, авлодлари томонидан давом эттиради.

Ирода ТУРДИЕВА

АЁЛ МАТОНАТИ, ОНА МЕХРИ “Кўргим келади” фильмида

Томошабин кинода ўз ҳаётига яқин лавҳаларни, ҳаёт ташвишлари ва қувончларини кўриши холайди. Шундагина у ҳақиқий фильм бўлбіл юракларга муҳрланади. Таникли ёзувчи ва кинодраматург Мурод Мұхаммад Дўст сценарийси асосида суратта олинган “Кўргим келади” бадий фильмими ни ана шундай қинолар сирасига киритиш мумкин. Ёзувчи шоу-бизнеснинг парда ортидаги ҳаётига багишиланган асарда қаҳрамонлар ўтсиздаги муҳаббатни сўзисиз ифодалашга ҳаракат қўлган ва инсондаги юксак туйгуларни исроф этмаслик кераклигини ифодалаб бера олган. “Ўзбеккино” Миллий агентлиги буортмаси асосида суратта олинган фильмда аёлнинг матонати, оналик меҳри, фарзандлик бурии бўрттирумлариз, ҳалқа яқин тарзда тасвирланган.

Ёш кинорежиссер Жавоҳир Қосимовнинг debut бўйлан ушбу фильмнинг мубаффакиятини пухта сценарий таъминлаганини кўриш мумкин.

Иқтидорли актриса Дилноза Кубаева фильмда

хонанда Зиёда Алиева ролини маҳорат билан ижро этган. Зиёда истеъодли санъаткор сифатида таънилган. Унинг кўшиклари ҳаљ орасида машҳур. Сиртдан баҳти кўринган аёлнинг оиласида, шахсий ҳаётида муаммолар етарли. Енгил ҳаётни орзу килиб, хорижга кетган эридан дарак йўқ. Бунинг устаги, ёнғиз фарзанди, қизалози оғриб хасталикка чалинган. Машақатларни ёнғиб ўтиши, ҳар қандай кийинчиликларга бардош бера олиш инсонни сифатида тарбиялаши мумкинлиги кинонинг мазмунига сингдирилган.

Яхши фильм рекламага муҳтож эмас. Кинони томошабин саралайди. Ўзига яқин қаҳрамонлар кечинмаларини асардан қидиради. Кино томошабинг маънавий озуқа берга олсанга, ҳақиқий санъат асарига айланади. “Кўргим келади” фильмни ҳам севимили киноларимиз қаторидан жой олса, ажаб эмас.

Феруза ХОЛМУРОДОВА,
“Ma'rifat” мухабири

САНЬАТ — КЎНГИЛ ИФОДАСИ

9-синф ўқувчи Аббос ТУЯКОВ
чиған сурʼат.

Мусаввир оламни, жонлижониз мавжудотни ўзгача бир нигоҳ билан кузатади, ҳис қилиади. Теваракдаги ҳеч бир ашё, унсур устага сезигир назаридан четда қолмайди. Баъзан бизга жўн, оддий туулаган ҳодиса ёки манзара унда катта ҳаяжон қўзғаши, бирор янгилик кашф қилишга ундаши ҳеч эмас.

Ранг ва шакл уйғулигиги тасвирий санъатнинг ҳаётийлигини таъминлаганидек. Агар биз Ўзбекистонимизни дунёга тарарнум этмоқчи, унинг қадимий тарихи ва ёргу келажагини улуғламоқчи, уни авлодлар хостирасида боқий сақламоқчи бўлсак, аввалимбор, буюк ёзувчиларни, буюк ижодкорларни тарбиялашимиз керак.

(Давоми 16-бетда.)

СПОРТНИНГ

ОММАВИЙЛИГИНИ ОШИРИШ

бунда таълим муассасаларида ўтказилаётган жисмоний тарбия фани ойлигининг аҳамияти катта

Юртимизда Президентимиз Ислом Каримов раҳнамо-лигига спортга, айниқса, болалар спортига катта эъти-бор қаратилиб, фарзандларимизни жисмонан бақувват, кучли ва соғлом қилиш тарбиялаша борасида барча имко-ниятлар яратилмоқда. 2014 йилнинг "Солом бола иши" деб номланishi esa бу имкониятларни яна бир қадар юк-салтириди.

Жорий йил 28 январь куни бўлуб ўтган Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси хомийлий кенга-ши йигилишида ёшларни, ай-ниқса, қизларни жисмоний тарбия ва спорта янада кенг жалб этиш, жисмоний тарбия дарслари ва спорт тўгараги хамда секциялари фаолиятини сифат жихатдан самарали ташкил этишига алоҳида эъти-бор қаратиди.

Умумтаълим мактабларида март — табиий фанлар ва жис-моний тарбия фани ойлиги этиб белгиланган. Ушбу фан ойлигини мазмунли ўтказишда жисмоний тарбия фани ўқитувчилари турли спорт бай-рамлари, мусобака ва учра-шувлар билан бирга ўқувчи-ларнинг назарий билимлари-ни оширувчи очик дарсларни ҳам ташкил этиши ижобий са-марла беради.

Ойлик давомида спортнинг оммавийлигини ошириш мак-садида кичик ва ююри синф-ларда алоҳида-алоҳида, ўкувчи-лар ўшини ҳисобга олган ҳолда спорт тадбирлари ўтка-зиш максадга мувофиқ. Жум-ладан:

1 — 4-синфлар учун:

- "Кунвон стартлар" эста-фета ўйинлари;
- шахмат-шашка, енгил ат-летика (30 м югуриш), футбол мусобакалари;
- мерганлик ва ҳаракатли ўйинлар (қизлар ўтрасида).

5 — 9-синфлар учун:

- енгил атлетика (30 ва 60 метрга эстафетали югуриш);
- спорт ўйинлари (футбол,

волейбол, баскетбол, кўл тўпи);

— шахмат-шашка, ҳаракатли ўйинлар мусобакалари каби.

Спорт тадбирларини Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ва "Ёшлик" ЖТСКнинг жойлардаги филиаллари хамда маҳаллалар ва ота-оналар билан ҳамкорликда ўтказиш алоҳида аҳамият-га эга.

Фан ойлиги давомида фан методистлари томонидан ёш мутахассисларга методик ёрдам кўрсатиш мақсадида илгор тажрибали ўқитувчилар иштирокида ўқув семинарлар ташкил этилади. Бунда мураккаб мавзуларни тушинтиришда илгор педагогик технология ва интерфаол методлардан самарали фойдаланни ва бошча илгор ис таъжирбалар юзасидан давра сұхбатлари ўтказилиди.

Фан ойлигини ўтказишида ўқитувчи ва ўкувчиларнинг ижодий ҳамкорлигини йўлга кўйиш, спорт тўгараклари ва секциялар фаолиятини кучайтириш, ўқув жараёни билан уз-вийлигини таъминлаш, ўкувчи-ларни спорт янгиликлари билан танишириш, назарий билимларни бойитиш, спорт турлари бўйича ижодий ишлар қўрик-танловларни ташкил этиш, илгор ис тажриббалари-ни оммалаштиришга алоҳида аҳамият қаратиш зарур.

Ойлик давомида амалга ошириладиган ишлар тўрт ўхфатга бўлинади ва ҳар бир хафта учун аниқ бир йўналиш

асосида тадбирлар режалаштирилади.

Биринчи ҳафтада илгор педагогик технология ва ин-терфаол методлар асосида намунивий дарслар ташкил этилади. Шунингдек, ўкувчар ўртасида энг яши ижодий ишлар кўрик-танлови эълон килинади.

Иккинчи ҳафтада спорт байрами ташкил этилади. Бунда кўргазмали ва оммавий тадбирлар уюштирилиб, спортни кенг тарбија килишга багишланган чиқишилар ташкил этилади. Масалан, спорт мусобакаларида мактаб ҳамоасининг эришган ютуклари, миллий байрамлардаги оммавий ўйинлар на-миш этилади.

Спорт байрамига мактабнинг барча ўкувчи ва ўқитувчиларини жалб этиш керак.

Учинчи ҳафтада ўкувчи-ларнинг кизиқарли спорт мусобакалари ташкил этилади.

Тўртнчи ҳафтада эса спорт турлари бўйича юксак муввафқиятларга эришган Республика ва ҳалқаро спорт мусобакалари гоҳиблари, муррабийлар билан учрашувлар, давра сұхбатлари ташкил этилади. Ойлик натижасига бағишилаб ўқувчи фестивал уюштирилади ва тадбирлар, спорт мусобакаларида фоал қатнашган ўкувчи ва педагоглар рағбатлантирилади.

Таълим муассасаларида ўтказиляётган бундай тадбирлар, ўкувчи-шашларни спорта кенг жалб қилиш, жисмоний тарбия билан мунтазам шугулланиш, оиласларда спорт билан ҳамнағас бўлишиб мухитини яратиш ва шу орқали юртимизда спортнинг янада оммалашуига эришишга ёрдам бериши шубҳасиди.

Фуркат НАҲИМОВ,
ХТВ Болалар спортини
ривожлантириш
бошқармаси назоратчи
методисти

Тошкент шахри Юнусобод туманидаги 97-мактабда ўкувчи-ларнинг дарсдан бўш вақтни мазмунли ва самарали йўлга кўйиш, уларни спорта кенг жалб этиш ва меҳнатсе-варликка ўргатиш мақсадида фестивал ўтказилди.

Тадбир жисмоний тарбия ўқитувчиси бошчилигига кунвон "спорт сайли" намошиши билан бошланди. Унда ўкувчилар бадий гимнастика, стол тениси, шахмат ва миллий ўйинлар бўйи-

«СПОРТ САЙЛИ» БИЛИМДОНЛАР БАҲСИГА УЛАНДИ

Ча беллашди. Фестивалга келган меҳмонлар мактабнинг «Орас-та қизлар» тўгараги аъзолари томонидан тайёрланган ижодий ишлар кўргазмасини ҳам томоша килдилар. Илм маскани ахборот-ресурс марказида билимга чанкок ўкувчилар «Заковат» интеллектуал ўйин ўтказилди. Унда ўз билимдонлигини наёмот этиган ўкувчилар фан олимпиадаси ва «Билимлар беллашуви»да фоал иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллашетга-ни ишботладилар.

Бурхон РИЗОҚУЛОВ олган суратлар.

ИНСОНЛАРГА ЁРДАМ ҚУЛИНИ ЧЎЗИБ

Жорий йилда Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ташкил топганига 18 йил тўлди. Шу мунобабат билан вазирлик томонидан давлат ва надавлат ахборот-ресурс марказида ҳамда омма-вий ахборот воситалари ходимлари учун матбуот биринги ташкил этилди.

Тадбирда сўзга чиққанлар томонидан ўтган давр мобайнида вазирлик томонидан юртимиз ахолиси ва худудларини табии ҳамда техноген хусусияти фавқулодда вазиятлардан муҳофаза килиш, ахолининг фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракатланнишга оид билимларини ошириш, кут-

Tadbir

карув тизимларини замонавий авария-куткарув техникалири ва воситалари билан таъминлаш, моддий-техник базасини тако-миллаштириш борасида қатор ишлар амала оширилганлиги айтиб ўтилди.

Бундан кейин ҳам юртимиз

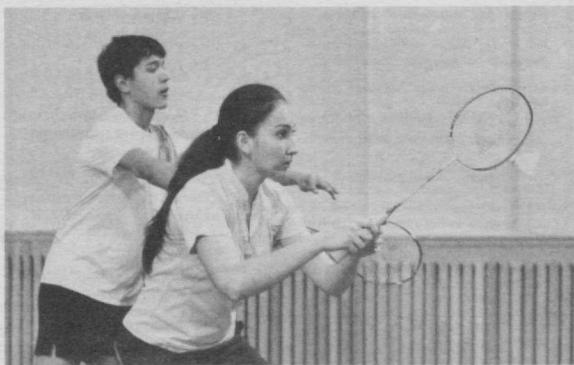
ахолиси ва худудла-рини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза килишида чеки-тириб бўлмайдиган тадбирларни тезкорлик билан амала ошириш, инсонларга ёрдам кўлини чўзиш соҳада хизмат қилаётган ҳар бир ходимнинг шарафли вазифаси бўлиб колишига ало-хида ургу берилди.

Жўрабек ЖАНГИРОВ,

"Ma'rifat" мухабири

БАДМИНТОН КЕНГ РИВОЖЛАНМОҚДА

Пойтаҳимизда бадминтон бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлуб ўтди. Чемпионат ёшларни соғлом турмуш тар-зига кенг жалб этиш, улар ўртасида Олимпиада дастуридан жой олган ушбу спорт турини янада оммалаштириш, иктидорли спортчиларни аниқлаш ва кўллаб-кувватлаш мақсадида ташкил этилди. Чемпионатда 14 ўшдан 25 ўшга-ча бўлган 110 нафар спортчи иштироқ этди.

Чемпионат якунларига кўра, эркаклар ўрта-сидаги яккалик баҳсларида 1-йўнини кўлга киритган Темурбек Каримов жуғуфли баҳс-ларида ҳам Артём Саватюгин билан бирга голи чиқди. Кизлар ўртасида эса Мария Пакина тенг келадиган рақиб топилмади. Жуғуфлик баҳсларда Валерия Муштакова ва Анаит Хуршудян ғалаба қозонди. Шунингдек, арапаш жуғуфлик баҳсида Алишер Холмирзаев ва Мария Пакина жуғуфлиги ўз устуникларини намойиш этиб, ғалаба қозондилар.

Таъкидлаш ўринлики, бугунги кунда мамлакатимизда йигирма минг нафарга яқин йигит-киз бадминтон билан шугулланмоқда. Тошкент шахри вилоятларда ушбу спорт тури билан шугуллашни учун марказлар фаолияти йўлга кўйилди. Айни пайтда ёш спортчиларни терма жамоаларга жалб этиш ва ҳалқаро мусобакаларга тайёрлаш борасида изчил ишлар амала оширилмоқда.

Фуркат АЛИМАРДОНОВ

Муҳтарам Мавжуда ХАЛИЛОВА!

Туғилган кунингиз муборак бўлсин. Қатор йил-лар давомида Жиззах вилояти Арнасой туманидаги таълим муассасаларидағи фидокорона меҳнатларнингиз самараси ўлароқ буғун шогирдлариниз турли жабхаларда мувффакияти меҳнат қилаётир. Педагоглик касби машақат-ларини сабот билан енгигб ўтдингиз. Сизга узоқ умр, баҳт-саодат, мустаҳкам соғлик тилаймиз.

Хурмат ва эҳтиром билан фарзандларнинг ва шогирдларнингиз.

САНЬАТ — КҮНГИЛ ИФОДАСИ

(Давоми. Боши 14-бетда.)

Республика ихтисослаштирилган мусиқа ва санъат

6-синф ўкувчisi Юлдуз МУРТАЗОЕВА Чизган сурат.

академик лицейининг тасвирли санъат йўналишида таҳсил олаётган ўкувчилар ўзларининг ижодий ишлари билан ўз истеъдолларини намойиш этиб келишмоқда. Габият ва очун уларнинг сеҳрли мўйқаламлари тасъирида янада жозигалишади, расмларда тинчликни улуғловчи, бахтни қадрловчи, эзгуликни ҳаётий маслагига айлантирувчи инсон киёфаси тажассумланиди.

Жумладан, 7-синф ўкувчisi Мадина Азаматова, 8-синф ўкувчилари Муқаддас Ҳафизова, Наргиза Очилбоева, 9-синф ўкувчилари Яҳё Абдукаримов, Аббос Туяков, Маҳлиё Бердикуло-

ванинг ижодий ишлари нафакат тенгдошлари, балки санъатга ошно ҳар бир ки-

9-синф ўкувчisi Санжар АБДУНАЗАРОВ Чизган сурат.

шини ҳам ҳайратлантиради.

Она ва бола саломатлигига бағишиланган расмларда бегубор болалик, меҳра ташна она тимсоли ёрқин рангларда ифодаланган. Айникиса, Наргиза Очилбоеванинг «Кунгабоқар ва күёш» асарида она ва бола образи ўзига хос рамзи майно касб этган.

Бу истеъдолли ёшлар нафакат Ўзбекистонда, балки хорижий кўргазмаларда ҳам ўз асарлари билан қатнашиб юқори эътирофларга сазовор бўлишмоқда.

Албатта, эришилаётган муваффақиятлар замирида тинимиз изланиш, меҳнат мушкассам. Ёшларимизни

9-синф ўкувчisi Яҳё АБДУКАРИМОВ чизган сурат.

бундай ютуқлар янги зафарларга унданоқда.

Наврӯз ШУКУРОВ,
Республика
ихтисослаштирилган
мусиқа ва санъат академик
лицеи директори
ўринбосари

реклама • эълон • реклама

**SEN O'QISHGA
KIRISHGA TAYYORMISAN?**

**MENING SHAHRIM.
TA'LIM –
MENING REPETITORIM!**

10 ta fan bo'yicha
TESTLAR
o'zbek va rus tillarida

Guvochnoma №005067-03

O'
T
I

S
(99871) 283-23-79, 283-39-34, www.mg.uz
H
SHARING
meAHRIM

Ma'rifat

**TA'SIS
ETUVCHILAR:**

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi, O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, O'zbekiston

Ta'lim, fan va madaniyat xodimlari kasaba uyushmasi Markaziy Kengashi.

Bosh muharrir:
Abdusamat RAHIMOV

Tahrir hay'ati: Jumanazar BEKNAZAROV, Baxtiyor DONIYOROV, Farrux JABBOROV (bosh muharrirning birinchi o'rinosari), Husan NISHONOV (bosh muharrir o'rinosari), Farhod RIZAYEV, Nurlan USMONOV (bosh muharrir o'rinosari, "Учитель Узбекистана"), Mirzakarim XUDDIYEV, Baxtiyor YOQUBOV (mas'ul kotib), Aleksey CHUKARIN (mas'ul kotib, "Учитель Узбекистана"), Sa'dulla HAKIMOV.

Gazeta
O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida № 0067 raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-6416

INDEKS: 149, 150, Г-326
Tiragi 66235.
Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bosilgan, qog'oz bichimi A-3.

«Ma'rifat»dan materiallarni ko'chirib bosish tahririya ruxsat bilan amalga osdirishi shart. Tahririya kelgan qo'yozmalar tagriz qilinmaydi va mualifiga qaytarilmaydi.

Reklama materiallari uchun tahririya javobgar emas.

MANZILIMIZ: 100083, Toshkent,
Matbuotchilar ko'chasi, 32.

Web-site: www.marifat.uz

TELEFONLAR: mas'ul kotib – 233-99-15, umumiy o'rta va maktabgacha ta'lim yangiliklari bo'limi – 233-53-14, fan, oly va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yangiliklari bo'limi – 233-56-45, adapbiyot, madaniyat, kasaba uyushmalarini yangiliklari bo'limi – 233-54-49, ma'naviyat va maktabdan tashqari ta'lim yangiliklari bo'limi – 233-54-63, siyosat, xalqaro hayot va sport yangiliklari bo'limi – 233-76-40, reklama va marketing bo'limi – 233-42-92(faks), 236-54-17.

Bahosi sotuvda
erkin narxda

Dizaynerlar:
Liliya BINASHEVA,
Malohat TOSHOVA.

Navbatchi muharrir:
Xayrulla ABDURAHMONOV.
Navbatchi:

Bobomurod XUDOVBERDIYEV.

«Sharq» nashriyot-matbaa
aksiyadorlik kompaniyasi
bosmaxonasi.

Korxona manzili:
Buyuk Turon' ko'chasi, 41-uy

ЎзА якупин – 21.10
Topshirildi – 21.30